

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narečnino in inzerate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemam:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » » 6 » 50 »
mesec » » 2 » 20 »
V upravništvu prejemam:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » » 6 » — »
mesec » » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 79.

V Ljubljani, v sredo, 8. aprila 1903.

Letnik XXXI

Kranjskih Nemcev — up in strah.

Liberalnemu slovenskemu glasilu se je pripetila nemala nesreča. Po pomoti je prišel v ta list prošli teden članek »Narodni ponos«.

Ta članek se je pečal z našim obče-priznanim narodnim grehom, da slovensko razumnost tako rado šeebete po nemško. Pri »Narodu« so bili to pet, kakor že večkrat, neprevidni. Prvič mora biti sam lep z dobrim vzgledom, kdor hoče druge učiti narodnega ponosa. In tam pri »Slov. Narodu« je urednik dr. Tavčar, ki je glavni junak tragikomedije, zvane »slovensko-nemška zveza«, kjer je diplomatski jezik — nemški. Tista listina, ki je bila podpisana od dr. Tavčarja in bar. Schwegla, je namreč spisana v nemškem jeziku. Medice, cura te ipsum!

In če ima dr. Tavčar konference z baronom Schweglom ali pa baronom Heinom ali dr. Schafferjem, je občevalni jezik zopet — nemški, čeprav ta nemška gospoda zna slovenski. Kje je tu narodni ponos? Medice, cura te ipsum!

Sicer moramo biti pravični in reči, da ne dela g. dr. Tavčar nikake izjeme, kajti slov. deželni poslanci v deželni zbornici, kadar občejuje privatno z nemškim veleposelstvom ali pa z vladnim zastopnikom, vedno govore le nemški. Tako ne delajo Lahi! — Če bo ta lakajska naša servilnost v deželni zbornici prenehala in bodo slovenski poslanci dosledno le slovensko privatno občevali tudi z Nemci, kateri namreč znajo slovenski, potem dobro! Ali od zgoraj začnite!

Neprevidni so bili pri »Narodu« tudi zaradi tega, ker se ta članek ne dopada — njihovim nemškim zaveznikom. Ta članek so Nemci v »Deutsche Stimmen« dne 5. aprila vzeli v cenzuro in pravijo, da tisto narodno navdušenje, ki se zrcali v članku »Narodni ponos«, ni pristno. »Stimmen« pravijo, da so pri »Narodu« imeli namen pokazati, da so bolj narodno-radikalni kakor na naši strani, da pa je ta namen prozoren za vsakega. To pa naprednjakom ne bo koristilo, denn sie ver-letzen auf diese Weise viele, deren Sym-

pathien ihnen im Kampfe für Fortschritt sicher sind, und bestärken jene in ihrem Glauben, die an der Aufrichtigkeit (éujte) ihrer Gesinnung zweifeln. Z rahlo besedo, ali dobro jim povedo naprednjakom, prav kakor zaslužijo lakaji slov. nemške zveze.

Potem pa sklepajo: »Res ne vemo (namreč Nemci) ali bi se jezili nad predrz-nostjo onega članka v »Slov. Narodu« ali naj bi se nad njegovo bedarijo smejali!«

Ste li slišali, g. dr. Tavčar? Zdaj pa pričakujemo, da jih bote obdelali prav »in tem-peramentvoller Weise«, kakor imate navado, kadar se s svojim raskavim peresom razče-perite čez klerikalce. — Ali zastoj bomo čakali, ker vemo, da se ne bodete podali z Nemci na mejdan, zaradi ljubega miru v slov. nemški zvezi. — Od političnih prija-teljev se mora marsikaj pogoltniti.

Kakor je razvidno iz članka v »Deutsche Stimmen«, se Nemci strašno boje, da čez poljane slovenske Kranjske ne potegne svež narodni veter. Zato pa še za časa prete s kolom slovenskim naprednjakom, da naj ne greše preveč na nemško potrpežljivost s ta-kimi članki a la »Narodni ponos«, ki so »anrüchig«, predrzni in bedasti.

V tem članku pa niso samo ozmerjali »Slov. Naroda« z urednikom dr. Tavčarjem vred, temveč povedo, da se nam Slovencem na Kranjskem strašno dobro godi. Povedo, da so Slovenci v zastopih povsod v večini — zamolčeseveda, da tvorijo sedaj v deželni zbornici Nemci z naprednjaki večino in da po-vsod, kjer odločujejo sloven-ski naprednjaki, premišlujejo ti pri vsakem koraku, kako naj naredo, da se ne zamerijo Nemcem. (Glej mestni zastop ljubljanski!) Če baron Schwegel le kihne, staknejo v iz-vrševalnem odboru pod vodstvom psihijatra glave, če pa baron Hein zakašlja, potem jih pa spreleti znoja.

Tako je v deželi kranjski! — Če bi danes živel Abraham a Santa Clara, bi na-pravil drugačno kapucinado, kakor je ona, ki se začinja: »Wunder über Wunder« itd.

Nadalje pravijo Nemci, da zahtevajo na Kranjskem le dve čisto nemški višji gimna-ziji, eno v Ljubljani, drugo v Kočevju.

Reinliche Scheidung bočejo imeti, gimnazije brez slovenskih paralelk in slovenskih pro-fesorjev in pristavljajo: Zudem haben deutsche Schüler an den von fanatischen slovenischen Parteimännern geleiteten utrakvistischen Gymnasien ein wahres Martyrium durch-zumachen.

Tako tedaj! Zdaj pa slišite, slovenski profesorji, kaj ste! Fanatiki in vi direktorji v prvi vrsti! To je zahvala za to, ker ste še pri Nemcih bolj obzirni, kakor pri Slo-vencih.

Tu imate breco, ker v veliki večini pod-pirate nenaravni zistem Schwegel-Tavčar v deželi Kranjski.

In Nemcem se po dveh čisto nemških gimnazijah skomina, poleg nemške realke seveda.

Za 30 000 Nemcev dve nemški gimna-ziji, za 560.000 Slovencev pa tri. Dobra je ta!

In dobro špekulirajo. Ker se sedaj Slo-venci na utrakvistični gimnaziji ne ponem-čujejo, bi radi imeli čisto nemške gimnazije, kamor bi drli slovenski dijaki in se ponem-čevali pod vodstvom nemških profesorjev a la dr. Binder. Saj imamo skušnje. Ko je bil na predlog g. Hribarja ljubljanski mestni zastop odpravil utrakvizem na ljubljanskih ljudskih šolah, moral je ustanoviti čisto nemške šole, kjer je več kakor dve tretjinislovenskih otrok. Ti se pa ponemčujejo. — Prisedanjih raz-merah ne kaže ustanavljati čis-tih slovenskih gimnazij, da se zopet ne začne germanizacija, kakor je gori opisana, katero je bil provzročil g. Hribar v svojem nekdanjem vihravem narodnem radikalizmu.

Nemci na Kranjskem so postali izredno prešerni in v svoji prešernosti očitajo nam, da so »die ärgsten Feinde deutscher Kultur die Klerikalen in Lande«. In ljudje, ki imajo za duševnega voditelja na Kranjskem jednega dr. Binderja, so drznejo sesti na sodni stol in svariti svoje liberalne zaveznike iz Tavčarjevega tabora »nicht den Irrlichtern des nationalen Chauvinismus nachzujagen und das Volk in einen Sumpf zu locken, aus welchem es kein Entrinnen mehr gibt«.

Nemci, katerih filozof je Nietzsche, ka-terih junak je Bismark, veliki, genialni na-

silnik, kateri imajo na Poznanjskem svoje hakatiste in Wolfa in Schönererja, ti naj bodo učniki narodne tolerance?!

Interesantno je tudi, kako nemški član- kar karakterizuje čase za zistema Winkler-Tasche na Kranjskem.

»Der Aufsatz (v »Slov. Narodu«) erinnert lebhaft an jene traurigen Zeiten, da die heu-tige fortschrittliche slovenische Partei unter Führung einer fanatischen slovenischen Geistlichkeit und unter dem Protektorate einer kurzsichtigen Regierung das Deutsch-thum im Lande niederrang«.

Nemci so tudi za Winklerjeve vlade vse imeli, kar so potrebovali, celo uradni list je ostal nemški, in vendar so bili za nje to žalostni časi, ker nemška klika ni bila v de-želi na krmilu, kakor je žalibog sedaj ob podpori in zaslepljenosti slovenskega narod-njaka dr. Tavčarja. O tempora, o mores! In duhovščina je Nemcem slovensko fana-tiška! Čudno, ko pravi Malovrh, da je lo-povsko brezdomovinska!

Ne! duhovščina ni sovini-stiška, ona je le narodna. A ta teptani, prezirani in od lastnih sinov obrekovani (vidi dr. Tavčarjev govor v Kostanjevici!) narod ljubi z vsem srcem prav po blagovestju Kristovega na-uka. Ne sovraži ne Nemcev ne katerega drugega naroda. Bori pa se proti vsem onim, ki ho-čejo temu narodu vzeti na-rodno individualnost, kerto ni krščansko in ne čin huma-nitete, temveč čin brutalnega egoizma in šovinizma.

Priporočamo pa vsem naprednjakom, ki imajo srce za slovenski narod, da bero ome-njeni nemški članek in prevdarijo, kaj za-sluzi vodstvo stranke, ki se ljudem take nemške prešernosti obeša na suknjo. Dr. Tavčar ostane tam, kjer je sedaj, namreč pri Schweglu in Schafferju in Binderju, — drugim naprednjakom pa ni treba, da bi še nadalje hodili pot, ki vodi narod slovenski v propast.

Mi pravimo: Slovenci skup — poza-bimo, kar je bilo, in narod rešimo.

LISTEK.

Starčkov pot v Jeruzalem.

(Česko spisal Křen. Poslovenil N.)

Stari Zaspal je sedel na klopi pred hišo, kadeč iz male pipe, ter mirno gledal okoli. Blizo njega je ležal na tleh star pes »Strakoš« ter pogledoval starčka, kakor da preštevava dime, katere je ta izpuščal iz svoje pipe s pravim razkošjem v večerni zrak. Izza klopi se je prikazovala glava petletnega dečka. Mali Martin je včasih potegnil Strakoša za uho ter potem roko hitro zopet skril. Strakoš je modro migal z očmi, obrnil se na vsak udarec proti Martinu, kakor da bi hotel reči: »Dragi moj, jaz nisem tukaj za to, da bi me ti vlekel po svoji volji za uho. Miruj, da se ne opečeš!« Očividno je bil Strakoš kmetske narave.

A sedaj zgrabi Martin Strakoša za celo uho ter ga potegne, kolikor najbolj more. Naposled je bilo vendar tudi Strakošu do-volj. Srdito zalaja in skoči za Martinom.

Starček, ki si je ravno napolnil pipo s

tobakom, se ogleda in kaj vidi! Martin zbeži . . . toliko, da si ni razbil glave, za njim Strakoš, za Strakošem pa se je vlekel po prahu novi tobačni mehur, katerega je privezal zviti Martinu psu za rep.

»O ti brezbožni otrok!« zagrozi starček svojemu vnuku.

»Ded, ded!« je zaklical z žalostnim glasom Martin.

Starček je hitel k vnuku, iz hleva pa je prihitela njegova ženica s posodo mleka, in oba sta vila roke.

Sredi veže je stala velika posoda s tes-tom, iz nje sta moleli Martinovi nogi. Strakoš pa je držal v zobeh kos Martinove nogavice.

Ko je bežal Martin pred razjarjenim Strakošem, je padel v veži v posodo, katero je rabila starka za kruh. Izvlekla sta Mar-tina vun.

»Oj ti razposajeni deček! Še tobaka nima, niti mleka, niti hlač, in sedaj pokvari tak dar božji . . .!« stokala sta stara ter dedila malega Martina od testa. Ko sta ga nekoliko očistila, odveže starček s Strako-

ševega repa mehur ter mahne z roko, da bi plačal Martinu njegovo neumnost.

»Prosim, ded, nikdar več ne bodem tega storil«, jokal je deček ter se mu obe-sil za roko, in starčka je minula takoj jeza, ko je zapazil solzno oko svojega vnuka.

»Pojdi, nesreča! Toda drugikrat ne bo-deš odšel z zdravo kožo. Pojdi, poljubi staro mater ter poprosi. . .«

Po vasi se je razlegal glas večernega zvonjenja. »Angel Gospodov . . .« so šepetala starčkova usta, ko je pokleknil. »Angel Gospodov . . .« se je razlegal po tihem kraju in takoj je vse utihnilo v hiši in po celi vasi. Moj Bog, kaka razlika je med večernim zvonom v mestu in v vasi! Tam zadoni svečeno veliki zvon, takoj nato mnogo drugih v čast Matere Božje. . .

A tukaj v vasi mali zvon zadoni iz sta-rega zvonika, oh, tako milo, kakor da go-vori srcu in duši, kakor da je oživila mrtva kovina, kakor da vidi, da se nahajajo v vasi še pobožni ljudje, da njih srca zaupajo v ljubezen božjo. . . A kako je krasno, ako prodira njegov glas v srce, da dajejo usta v tihi molitvi hvalo nebeskemu kraljestvu. Ka-

kor zvonil zvon sedaj tukaj, tako je zvonilo morebiti že tudi pred sto leti.

Po vasi in okolici se glasi »Angel Go-spodov, angel Gospodov«, in ta ljudski glas prodira visoko tja v nebeske višave s tiho, vreo molitvijo pobožnega ljudstva, tja, kjer odpirajo angeli okenca zvezdicam, — ter pride do božjega prestola. In angel Gabrijel priplava tiho, skrivnostno nad zemljo, — tu briše solze z oči roditeljev, tam hladi boli starosti v mirnem spanju, tu zagleda mlado deviško oko, tu pozdravlja zale obraze in tam se otrok smeje v blaženem spanju, — drugod vliva uteho v srce, ranjeno od žalo-sti, — povsod, povsod se je razlil nebeski mir, povsod vlada tihi sen.

Starka je odpeljala Martina spat ter šla za starčkom na dvorišče.

Starček je sedel na štoru, njegove oči pa so hitele po nebesnem oboku od zvezdice do zvezdice, kakor da hočejo prešteti te krasne umotvore.

»Kaj pa zopet gledaš te zvezde! Poglej, tak je bil tudi Soukalov dijak, vedno je sa-njaril, a moral je svoje učenje pustiti, ker je znorel.«

(Dalje.)

Nasledki demon- stracij.

Iz Zagreba, 2. aprila.

Včerašnji »Obzor« je ves zaplenjen, ker silno biča zagreško redarstvo, a posebno še novega redarstvenega predstojnika Winklerja. Oponaša se celej mažaronske stranki, da se je zdaj oklenila redarstveno cestnega reda kot nove nagodbe, dočim opozicija brani staro nagodbo in po tej tuži hrvatski jezik, za katerega mažaronom ni nič mar. Pri tej priložnosti je »Obzor« udaril tudi na armado, ki se je dala tako slepo voditi od zagreškega redarstva, da so vojaki celo vršili službo samih redarjev, kar je strogo zabranjeno po vojaških propisih. Zagreško redarstvo je iznova pokazalo, da se ne zna ponašati v nemirnih časih, in da je samo iz zivalo prebivalstvo na nemire že potem, ko so bile glavne demonstracije minule. Zaveda se, da so se morali vzpostaviti nemški napisi, straža pred vseučiliščem, nedostojni lov razposajenih dečkov po ulicah, nepotrebnih kordoni po ulicah, da niti miren človek ni mogel opravljati svojega posla, in še marsikaj drugih takih nepravilnosti, vse to bi bilo moglo izzvati velike nemire, ko občinstvo ne bi bilo treznejše, nego je bilo redarstvo, katero je morda celo hotelo, da se narod vzdigne, pa da se potem s pomočjo vojske potlači. Toda izpodletelo jim je. Hrvatski narod je trezen ter dobro vé, kaj bi se z njim zgodilo, ko bi z nasiljem zahteval svoje pravice; on hoče doseči svoje pravo le po ustavnej poti in na shodih, ki se vrše ravno zdaj po vsej deželi. To, kar zdaj narod brani, je zagotovljeno po postavi, katere ne smejo gaziti niti Mažari niti mažaroni; finančna samostojnost pa se tudi svobodno zahteva, ker v celej nagodbi ni paragrafa, po katerem se ne bi smela spreminiti, marveč je dovoljeno, da se to more zgoditi, ako se sporazumeti obe stranki. Geslo sedanjih vlastodržcev na Hrvatskem je: Hrvatska mora biti mirna in zadovoljna s stanjem, v kakršnem se nahaja, če tudi je narodu gotova propast.

Zdaj prihajajo na dan tudi že nasledki zadnjih demonstracij. Posebno je ogorčeno mažaronstvo na naše vrle vseučiliške dijake, ki so se v teh demonstracijah ponašali tako mirno in dostojno. Hud boj so imeli z redarstvom, a prestali so ga zmagonosno. Niso se bali zapora, ko jih je redarstveni predstojnik zagnal vse v dvorišče mestne hiše. In to vse le zato, ker se je pet njih usodilo, prositi za svoje že po nedolžnem zaprte sodruge. — Ali kje na svetu zapirajo ljudi, ki pridejo prositi milosti za druge? To je mogoče le na Hrvatskem, kjer je pri upravnih činovnikih izginil že vsak ustavni duh ter zavladal najstrožji absolutizem. To pa za dijake še ni bilo dosti. Vlada je odvezala vsem štipendije in podpore ter tako ogromnej večini zapretila pohajati dalje svoje šole. Je li bi se kaj takega moglo zgoditi v Budimpešti, kjer dijaki zares razsajajo, dočim so naši mirno demonstrirali. V Budimpešti sprejemajo dijake v zaslišanje sami ministri, pri nas pa jih redarstveni predstojnik zapira, ko pridejo prositi milosti. Radovedni smo, kaj bode storil akademski senat, da obrani vseučilišne dijake. Če senat ni vladina ekspozitura, gotovo se bode zavzel za dijaštvo, saj menda vseučilišče vendar le ni zavod, kjer bi se imeli odgajati za vladu sami mameluki marveč pošteti in vestni bodoči činovniki za narod — a ne za vladu.

Delavske kandidature v Nemčiji.

V sedanjem boju za splošne volitve v nemški državni zbor se, kakor samo osebi umevno, intenzivno giblje tudi delavstvo vseh vrst in kategorij. Kakor vselej, nastopa socialna demokracija tudi to pot z gorostasnimi lažmi proti krščanskemu delavstvu in izkuša na ta način pomnožiti svoje dokaj redke vrste in, kar je glavno, napolniti gotove blaginje. Era takih laži je naslednja: V nekem (!) gorenjem šleskem volivnem okraju so delavci postavili za kandidata delavca. Kmalu nato so pa imeli »klerikalci« shod, ki mu je predsedoval župnik in na katerem je od 30 prisotnih delavcev le 8 glasovalo za delavskega kandidata. »Tako je prijateljstvo klerikalcev do delavstva«, s tem se za ključuje ta laž, v kateri ni povedano, niti kje niti kdaj. — V resnici so pa katoliški delavci, oziroma centrum, nastavili delavce za kandidata že doslej v naslednjih okrajih: Bochum rudar Berse, Mühlheim tajnik kovinskih delavcev Kioft, Lippe tajnik opekar-skih delavcev Ellerkamp; dalje so opetovano ponudili mandat kovinskemu delavcu Hiesbertsu za monakovski okraj, a ga ni mogel sprejeti. Kdo pa zastopa soc. dem.? Večinoma židje. Konečno pa treba pripomniti tudi, da poslanci v nemškem državnem zboru ne dobe dnevnin in ima torej vsak občutno škodo, valed česar posebno delavci neradi sprejemajo te mandate.

Državni prevrat v Srbiji.

Srbski kralj Aleksander je izdal včera j na srbski narod dve proklamaciji, s katerima

razveljavlja sedanjo ustavo ter razpušča vsa zastopstva, obenem pa oktroira novo ustavo. Ta državni prevrat je pa prav posebne vrste. Ustava iz l. 1901 je razveljavljena za četrt ure, po preteku tega časa je pa zopet dobila prejšnjo veljavo, seveda s spremembami, ki so se kralju zdele potrebne. Kratko se da ta preemba tako-le označiti: Radikalnemu zmagu v Srbiji je kralj poruval nevarne zobe in po tej operaciji mu zopet podelil še nekaj ur življenja. Pokazalo se je, kakor pravi kralji, da je resničen svojedobni Milanov izrek, da se z radikali ne da vladati. S tem je bil preobrat opravičen. Da je bil nekrav, to je še njegova najboljša stran.

Dolgi odstavki kraljeve proklamacije slove: Iz navedenih razlogov suspendiram veljavnost ustave z dne 6. aprila 1901 za kratko dobo. Vso državno in vladno oblast sprejemam v svoje roke ter odrejam sledeče: Ukaz o naknadnem imenovanju senatorjev ne velja, ugasnejo mandati državnih svetnikov. Narodna skupščina, ki je bila izvoljena za dobo 1901 do 1904, je razpuščena ter izvoljeni senatorji izgube svoje mandate. Veljavo izgube zakonov: tiskovni iz l. 1904, volivni zakon iz istega leta, občinski leta 1903 ter zakoni o poslovnem redu senata in skupščine. Nasprotno pa stopijo zopet v veljavo: tiskovni zakon iz l. 1882 z modifikacijami iz l. 1884 in 1892 občinski zakon iz l. 1866 z modifikacijami iz l. 1875 in 1878. — V drugi proklamaciji uveljavlja kralj zopet ustavo iz l. 1901. Senat in tajni volivni zistem torej še ostaneta, le senatorji oziroma poslanci bodo iznova imenovani oziroma voljeni. Ti bodo potem sklenili sedaj odpravljene zakone v smislu ustave. S tem ukazom je bila pa obenem rešena tudi kabinetna kriza, ker so razun zunanjega ministra Lozanica zopet vsi sprejeli svoje portfelje. Portfelj Lozanic je začasno prejel minister za javna dela Danić — Kralj Aleksander je bil torej le dobrih pet minut samovladar. Toliko časa je potreboval, da je postrigel peruti radikalcem, ki so svojedobno onemogočili vsako neradikalno vladu. — Vse je sedaj odvisno od izida novih volitev, glede katerega doslej še ni mogoče reči, da bo v prilog vladni Seveda bodo neradikalni državni svetniki vedeli, kaj je želja Aleksandrova. Predsednikom senata je bil imenovan bivši regent general Beli-marković.

O zadnji krizi v Sofiji

prihaja iz Petrograda naslednje poročilo, ki meji drugim javno kaže, da ima Rusija popolno v oblasti kneza Ferdinand in njegovo vladu in da se knez, čeravno se rad odzove prijaznemu sultanovemu vabilu, vendar vselej povrne v naročje carjevo, kakor naplo ga ta ostro pogleda. Poročilo pravi namreč sledeče: Ministerski predsednik Danew je takoj po vsprejetju demisijske obvestil o tem rusko vladu ter ob enem sporočil, da morejo celo na Bolgarskem navstati najnevarnejši zapletaji, če ruska vladu dopusti odstop sedanje bolgarskega kabineta, kajti knez Ferdinand in general Paprikow bolj simpatizirata z revolucijo nego z mirnim razvojem. Oba sta namreč sklenila, da bosta podpirala revolucionarno gibanje v Makedoniji ter je celo skušala zvoditi na bolgarska tla, kjer namravata na stečaj odpreti vatašem bolgarske orožarne. — Tako nevernega poročila so se seveda zbal v Petrogradu in že 30. marca je imel grof Lamsdorff silno resen pogovor z bolgarskim zastopnikom dr. Stančevom, katerega konec je bil, da je poslednji na znanil knezu Ferdinandu prijateljsko naročilo ruske vlade, ki zahteva, naj ne pozove na krmilo »kabinetne afer« in da sedaj sploh ni ugoden čas za preembo ministerstva. Naslednji dan je pa v Sofiji res izšel knezov dekret, s katerim se Danewu poverja sestava novega kabineta. — Kriza se je torej rešila proti volji Ferdinandovi in njegovega zaveznika Paprikova in dr. Danew je sedaj prav za prav vladar v Sofiji.

Dijaški nemiri v Španiji.

Položaj v mestih, kjer se nahajajo vseučilišča, postaja resnejši in nevarnejši z vsakim dnem. Vznejevljilo je dijaštvo vseh španskih višjih šol, kakor pravijo, nasilno postopanje orožništva in policije povodom prvih dijaških nemirov v Salamanci. Pričenja se nevarno gibanje tudi v drugih slojih prebivalstva, ki posebno v Madridu simpatizira z revolucionarnim gibanjem vseučilišnikov. Pri včerašnjih demonstracijah je bilo čuti za vladu ne posebno prijaznih glasov: Zivela republika! Proč z vladu! a tudi proč z Bourbonci! Gibanju so se pred vsem pridružili delavci madriške tobačne tovarne. Vlada je poskrbela za izredne korake, toda zdi se, da se ji ne posreči odvrniti še večjih demonstracij in nemirov.

Velik štrajk na Nizozemskem.

Iz Amsterdama se poroča z dne 6. t. m.: Stavka na Nizozemskem se je pričela skoro na vsi črti. Tekom noči je vozilo le malo vlakov. Proti 10. uri so bili kolodvori zatvorjeni in zasedlo jih je vojaštvo. Po ulicah sta patrolirali meščanska garda in policija. V bližini centralnega pokopališča je prišlo

do spopadov mej policijo in nekim številom mladih ljudi; ob tej priliki je bilo s sabljami ranjenih več oseb. Ob 11. zvečer je vladal popoln mir. — Zborovanje, katerega se je v Rotterdamu udeležilo 3000 delavcev v dokih, se je izjavilo solidarno z železniškimi delavci in je sklenilo skrbeti za red, da ne bo imela vladu povoda za stroge odredbe. Kakih 100 oseb je določenih v to, da one, ki bi hoteli delati, odvrtaajo od dela, a ne da bi posegli po dejanjskih napadih. Tudi stavbeni rokodelci grozijo, da se izjavijo solidarne z železniškimi delavci. Soproge teh poslednjih so se pridružile sklepom svojih soprogov.

V Amsterdamu so konsignirane vojaške čete. Tudi letniki 1898 in 1899 bodo poklicani pod orožje. Pred kolodvorom stoje čete policajev, orožnikov in konienštvo.

Minula noč je bila dokaj mirna. Precejšen del stavkajočih delavcev je zopet sprejel delo pri nizozemski železnici. Železniška uprava je vsakega odslavila, kdor do opoldne ni prišel na delo. — Tajni odbor v Amsterdamu je včera j proklamiral splošno stavko pekov, vendar so pa mojstri že ukrenili, da bodo mogli i nadalje ustrezati zahtevam konsumentov. — Vlada dela priprave za proglašanje obseadnega stanja v celi deželi. — Železniške družbe izjavljajo, da ne morejo dovoliti zvišnja plač.

Indija svetovna velevlad?

V podkraljevem svetu je imel podkralj lord Curzon, kakor javljajo iz Kalkute, daljši govor, v katerem je omenjal sedanje izpremembe v zadevah Indije nasproti homatijam svetovne politike. Anglija, Rusija, Nemčija in Turčija postajajo velike azijske velesile. Bižamo se velikim izpremembam. Da pa ostanemo proste sovražnega upliva mni pomemljive azijske države Japan, Kina, Tibet, Siam in Perzija, treba povzdigniti blagostan Indije. Nad bodočnostjo Indije se zbirajo temni oblaki in čas je, da stopi Indija v kolo mejnarnodne politike. Zato treba v prvi vrsti, da se vojna med Indijo pomnoži in doseže vrhunec vojne zmnožnosti. Curzonu se cede sline po kraljevi časti. Rusija gotovo ni zadnja velevlad, proti kateri so obrnjene besede tega angleškega hlepneža. Le škoda zanj, da se za te njegove besede na Ruskem nihče ne zmeni in gredo ruski politiki v Aziji neovirano svojo pot.

Chamberlain o položaju v Južni Afriki.

V angleški zbornici je o priliki razprave glede kredita za Južno Afriko minister za kolonije Chamberlain opisoval položaj v južni Afriki in povedal, da se je že 100.000 Burrov povrnilo na svoje firme ter da so že izdali 15 milijonov za odškodnine in poprave na farmah. Pogled v bodočnost je jasen zlasti kar se tiče kmetijstva. Kdaj bode mogoča samouprava kolonij, se še ne more reči. Blagor Transvaala pa je odvisen od zlate industrije. Po daljši debati je zbornica dovolila 20.265.000 funtov kredita. — Angleži, katerim je Chamberlain slikal vse v rožnatih barvah, gotovo mislijo da je že počila zadnja burska puška v južni Afriki, a kakor se čuje, se bodo varali, tembolj ker zastopniki Anglije na južno afriških tleh Burom niti tega ne dajo, v kar se je Anglija zavezala po mirovni pogodbi.

Iz brzojavk.

Ogrska ministra na Dunaju. Te dni se mudita na Dunaju Fejervary in Szell, da poročata o parlamentarnem položaju. L'isti tudi trdijo, da je Fejervary izposloval navodil za prihodnji nabor. — Belgijski vojni minister proti dvo boju v armadi. Vojni minister Gusebant d'Alkemade je te dni izjavil, da je iz belgijske armade popolno iztrebljen dvo boj in mu vojna uprava na vsi črti nasprotuje. — Za odpravo zakona proti jezuitom sta se mej drugimi izjavili badenska in bavarska vladu. — Ob odhodu kartuzianov iz St. Florenta v Tarragono jim je prebivalstvo priredilo navdušene ovacije. — Dreyfusovo afero hočejo židje zopet spraviti na dnevni red in izposlovati novo revizijo. V zbornici zagovarja to misel poleg drugih soc. demokratski podpredsednik Jaures. Židje imajo v sedanjih razmerah dokaj nade, da bo Dreyfus popolno oproščen in zopet lahko »deloval« v javni službi. — Boji v Maroku. Iz Melille dohaja poročilo, da 4000 mavrskih vatašev oblega utrdbo Trajana.

Učiteljski shod v Ljubljani.

Od vseh krajev naše dežele prihiteli so danes zastopniki učiteljskega stanu v Ljubljano, da dajo duška svojim opravičenim stanovskim težnjam. Dvorana »Mestnega Doma« je bila ob 1/10 uri polna gšč. učiteljc in gg. učiteljev. Navzočih je bilo na shodu nad 500 oseb. Bil je res nekaj učiteljski parlament, kateremu smo že z včerašnjim uvodnim člankom izročili svoje pozdrave in izrazili napram shodu svoje stališče.

Mej navzočimi odličnjaki smo opazili gg.: dež. odbornika Povšeta, drž. poslanca Pogodnika, drž. poslanca Žitnika, namestnika dež. glavarja barona Lichtenberga, dež. posl. Jakliča, dež. poslanca Cirila Pirca, dež. šol. nadzornika Hubada, ravnatelja Levca, mnogo šolskih nadzornikov, srednješolskih ravnateljev, člane dež. šolskega sveta, župana Hribarja, podžupana Bleiweisa, nekaj ljubljanskih obč. svetnikov. Dež. glavar gosp. Oton pl. Detela je radi bolehnosti opravičil svojo odsotnost. Vlado je zastopal vitez Kaltenegger, ki je prišel na shod namestu dež. predsednika.

Shod je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora g. Gabršek, ki je pozdravil vse, ki so prihiteli, da združeni zastavijo svoje sile za uresničenje svojih teženj, in je otvoril shod kot prvi skupni sestanek vsega kranjskega učiteljstva.

Gospod Likar nato predlaga v ime solidarnosti vsega kranjskega učiteljstva, da se voli predsedstvo vzklikom, in sicer predsednikom gospoda vodjo Gabrška, podpreds. gg. Jakliča in Schescharka in tajniki učiteljica gđd. Miklavčič, realni prof. g. Sraucer in učitelj g. Jakob Furlan. — Predsedstvo je bilo soglasno izvoljeno.

Nato je gospod Gabršek povdarjal, da se vsem stanovom dajo regulacije, kakor zahtevajo predgručane življenjske razmere. Z regulacijo uradnih plač se je le še povedala razlika mej uradnim in učiteljskim stanom. Tudi kranjskemu učiteljstvu je treba brze pomoči, da ne omaga pod težo razmer, zato hoče danes naslikati deželnemu zboru kranjskemu resnično sliko svojih bednih razmer. Učiteljstvo pričakuje, da bodeta stala učiteljstvu ob strani deželna vladu in deželni šolski svet.

Nato predsednik pozdravi navzoče odličnjake, posebno deželne poslance, v katerih rokah bode usoda današnjih sklepov.

Nato je predsednik tudi v nemščini pozdravil shod in omenil, da radi boleznj odsotni g. dež. glavar pozdravlja srčno navzoče učiteljstvo.

V imenu dež. glavarja je pozdravil učiteljstvo dežel. odbornik in drž. poslanec g. Povšeta. Izjavil je, da mu je kot referentu v ljudsko šolskih zadevah prilika opazovati razmere učiteljstva.

Z mirnim srcem lahko reče, da poslanci vedo ceniti važnost učiteljskega stanu, kajti učiteljem je izročil najdražestnejši zaklad našega naroda, naši otroci, zato se morajo stariši truditi, da zadovoljijo vzgojitelje svojih otrok (»Zivio« klici!). Dež. zbor bo skušal vse storiti, da zadosti temu, kar učiteljstvu gre, in da bo tako dežela pokazala, da se zaveda važnosti učiteljskega stanu. (Navdušeni »Zivio« klici)

Predsednik naznani, da so opravičili svojo odsotnost g. dež. odbornik g. Schaffler in drž. poslanec g. Ferjančič, dež. poslanec g. Schöppel, gg. dež. posl. dr. Tavčar in Danilo Majaron.

Na to se je prešlo na edno točko dnevnega reda: »Zboljanje učiteljskega položaja«. Prvi je govoril učitelj g. Engelbert Gangl, ki je povdarjal, da so učiteljstvo združile skrajno neugodne gmetne razmere, radi katerih ne more učiteljstvo nikamor več naprej. Potrežljivost naša je priklopela do viška in vsi smo edini v tem, da se kranjskemu učiteljstvu godi vsebovpijoča krivica, ker ga puste poklicani faktorji stradati. Sama in gola žrtev smo, krvava daritev položena nehvaležni domovini na oltar. (Viharno odobravanje). Učiteljski stan je edin lahko ponosen na to, da prednjači mej prosjaki.

Obljube nam dane do sedaj so ostale: doslej le obljuba, (Klici: Sramotno!) a draginja je taka, da se naše plače poizgube popolnoma v njenih neusmiljenih zahtevah. Svojno plačan je že učitelj pri nas s 140 kronami na mesec! Kdor ne verjame bedi učiteljstva, naj se nazorno prepriča o tem! In potem bo prišel do prepričanja, da ob samih idealih ni mogoče praktičnemu človeku živeti dandanes. Žalostno je za tistega, ki ne pomaga vzgojitelju svojih otrok. Ste nimajo hujše za nas! (Dolgotrajajoče ploskanje). Od kranjskega učiteljstva se zahteva vedno več mogočih in nemogočih stvari, a primernega plačila nam ne dajo. Dela nam dajo toliko, da se nam šibe kolena, a kruha nam ne dajo! A tega potrebujemo, ako se roče, da se bo kranjsko učiteljstvo tako onedastilo, kakor se je v zadnjih dneh! Končno pridemo do resignacije. Več kot tega uboštva nam ne morejo vzeti, več kot takega dela nam ne morejo nakladati. (Ponavljanje se hrupno odobravanje). Pred javnost ne prihajamo več s prošnjo, ampak z zahtevo, ki je utemeljena v § 55. drž. šolskega zakona! Vsaj vemo, da če malo napadno pogledamo, le živigne bič po naših hrbtih. Te razmere izjagnet lahko naredo volkove. Ob takih razmerah ne moremo več živeti. Skrajni čas je, da se naše delo in zahteve spravijo v harmonično skladje. Današnji shod je najsijsjejši dokaz, da nismo zadovoljni z vsepohod dosedanjih svojih prošenj. Kranjsko učiteljstvo ne bo zadovoljno prej, predno se

njegove plače popolnoma ne zjednašijo plačam državnih uradnikov v XI, X. in IX. plač. razr. drž. uradnikov. Dokler tega ne doseže, ne bo mirovalo kranjsko učiteljstvo, a bo poleg vestnega službovanja slej kakor prej služilo domovini in ugledu, katerega je dolžno. (Burno odobravanje.)

Nato je prevzel predsedstvo g. Scheschark, nakar je imenom nemškega učiteljskega govoril g. Petsche, ki je razpravljal o veliki razliki med plačami učiteljev drugod, posebno na Češkem, in v kranjski deželi, kar pač kaže, da so učitelji v primeri z drugod pri nas res slabo plačani. Kranjsko učiteljstvo torej upa, da se bodo že v prihodnjem zasedanju vsi deželni poslanci zavzeli za zboljšanje učiteljskih plač.

Imenom učiteljice je gđ. Katarina Droll povdarjala, da se danes najde učiteljice že v najbolj težavnih službah, kar pač kaže o njeni sposobnosti, saj je ona napravila iste izpite, kakor moški, zato se prvotno ni delalo razlik pri plačah med moškimi in ženskimi. (Odobravanje pri gđ. učiteljicah.) Pri zadnji regulaciji pa se jih je prikrajšalo za 10 odstotkov, a z delom se niso razbre-menile. Avanzma učiteljice na Kranjskem je po 25 do 30 službenih letih barih 30 gld. Učiteljice stavimo nujni predlog, da se odpravi nejednakost v temeljnih plačah. Pouk v ročnih delih učiteljice še vedno brezplačno podučujejo, a po zakonu razven na samostojnih dekliških šolah niso zavezane. Z isto motivacijo kakor pri učiteljih bi se lahko tudi za učitelje vpeljal poduk v deških ročnih delih. Vsako delo je svojega plačila vredno, zato naj se tudi za ženska ročna dela učiteljice nagrade, ali naj se pa nastavi za to posebne učiteljice po — vzoru na Stajerskem. (Odobravanje.)

Pod predsedstvom g. deželnega poslanca Jakliča je govoril g. učitelj Slapšak o obupnem položaju učitelja, ki v nenormalnem materialnem stanju težko deluje, posebno ako je oblagodarjen z obilo rodbino. Učitelj ne more svoje rodbine stanu primerno preživeti, potem se pa še dobe ljudje, ki kažejo na učitelja, češ, druge otroke zna vzgojevati, svojih pa ne zna. In ko zapuste otroci hišo očeta učitelja, tedaj mora še bolj razkopiti svoj pišli dohodek. Kdor ima srce za trpečega brata, ta mora priznati: Učiteljstvo kranjske dežele je slabo plačano!

Vsemu kranjskemu prebivalstvu bo močno škodovalo v njegovem napredku pomanjkanje učiteljev, ker učitelji iščejo drugod boljše službe. Šole se zidajo, a učiteljev ni. Po večkratnem razpisu se za mnogo mest nihče ne oglasi, tako n. pr. v Bobinju, na štirirazrednici v Mokronogu itd. To bo trajalo, dokler se nam ne dajo plače, ki nam bodo omogočile skromno, a vendar stanu primerno živeti, brez tistih skrbí, ki jemljejo učitelju energijo in veselje do dela.

V naše službe pa prihajajo valed pomanjkanja učiteljev ljudje, ki so v drugih službah napravili bankrot: nerabni pisarji, krojači, dacarji in celo ljudsko šolska učenká! Vsa čast tem stanovom, a za šolo niso, ker nimajo izobrazbe, ki bi jih uspešabljala za tako odgovornosti poln stan. — Saj se je še učitelj treba truditi da more zadoščati in zadnji čas se mu hoče naprti celo k urze. — Kaj naj pri tej zahtevi, torej rečemo o učitelju konduktierju, o učitelju krojaču, ki besede metodika še slišal ni, temmanj razume. Eno pa konstatiram in govorim: Nastavljanje takih učiteljev ne povpešuje prepotrebne ugleda in se čuti vse učiteljstvo kranjske dežele žaljeno. To je druga slaba posledica naših slabih plač. Ljudje, ki so poklicani za vzgojo, gredo proč, na njih službe pa prihajajo elementi, ki so vse prej, nego izobraževalci. Zgodovina nas uči, da le izobraženi narodi napredujejo. Ali morete torej voditelji doseči ideale politične in gospodarske izobrazbe — brez izobraženega naroda. Kaj poma-gajo narodu razne organizacije, ki jih želja po gospodarskem napredku vatvarja, ki vedno naraščajo, a bodo hitro propadle, ako ljudstvo ne bo izobraženo. Te organizacije le tam vsevajo, kjer je dovolj izobraženo ljudstvo. Kdo naj polaga temelj ljudski izorniki, če ne ljudska šola? Stran torej s slabimi plačami in ljudstvo se bo v gospodarskem in kulturnem pomenu razvijalo. Vsak, komur je na srcu napredek dežele kranjske, mora biti zato, da se ugodí našim zahtevam, da se nam da taka ekstenca, ki nam je potrebna, ljudstvu pa koristna. Govor gospoda Slapšaka je opetovano prekinilo vsestransko odobravanje. Predsedstvo prevzame zopet g. Gabršček. G. Slapšak predlaga nato naslednje resolucije, ki so bile soglasno sprejete:

A.

Kranjskemu učiteljstvu naj se admerijo plače, ki bodo enake XI, X. in IX. činovnemu razredu državnih uradnikov.

B.

Dokler pa ne izvedejo pristojna oblastva tega, zahtevamo to:

1. Petletnice po 200 K, ki pa se naj uštevaajo od izpita učne usposobljenosti.

2. Aktivitetne doklade po 200 kron na leto.

3. Službeno dobo je skrajšati na 35 let.

4. Leti provizoriškega službovanja naj se štajeta v pokojnino.

5. Vojaška aktivna leta je šteti v službeno dobo.

6. a) V osební status naj se uvrsti učiteljstvo po službenih letih od prebitega usposobljenostnega izpita.

b) Odstotke po plačilnih vrstah je razdeliti tako:

I. vrsta 25% II. vrsta 30%, III. vrsta 25%, IV. vrsta 20%.

c) Provizoriške učitelje in učiteljice je uvrstiti v IV. plačilni razred.

d) Vsemu učiteljstvu se mora pripoznati stanarine.

7. Opravilne doklade naj se zvišajo: za enorazrednice na 150 K, za dvorazrednice na 200 K, za trirazrednice na 300 K, za štirirazrednice na 400 K, za pet in večrazrednice na 600 K.

Vrbutega naj se dovoli za vsak paralelni razred še 50 kron remuneracije, ki ni vtevena v pokojnino.

8. Učiteljice naj bodo v vsem in vsakem enakopravne z učitelji. Poučevanje ženskih ročnih del naj se jim posebe nagradi, ali pa naj se nastavijo posebne učiteljice za ženska ročna dela.

9. Suplenti in supletinje z izpitom v Ljubljani dobe po 200 kron stanarine na leto.

Besedo dobi še ljubljanski župan in dež. poslanec Hribar, ki pozdravi učiteljstvo imenom Ljubljane, češ, da je obč. svetil vedno odprte roke za učiteljstvo (Učiteljske knjižnice!) in pravi, da bi mestno učiteljstvo ljubljansko bilo boljše plačano, ako bi mogla občina sama skrbeti za plače mestnim učiteljem. Kar bo izjavil, izjavi tudi v imenu dr. Tavčarja, v imenu narodno naprednih poslancev, ki bodo delovali v dež. zboru v od njega začetnem smislu. Simpatična je njemu bolj prva resolucija pod črko A nego druga resolucija in bi se on z narodno-naprednimi poslanci postavil za prvo resolucijo, ako bi ne bila stavljena resolucija pod črko B. Državi se mora dokazati, da dežela ne bo mogla izhajati s sedanjimi svojimi dohodki. Jaz pravim, naj se deželna naklada poviša za toliko, da se ugodí zahtevam učiteljev. Imate tudi pravico zahtevati, da ljudstvo da vam zboljšanje, ker ste vzgojitelji njegovih otrok. Najdražja stvar je neumnost; če imate vi namen, neumnost pobijati, se dežela ne sme plašiti stroškov za učiteljstvo in bo morala ugrizniti v to kisel jabolko. V deželnem zboru kranjskem se bomo narodno-napredni poslanci zavzeli za vaše zahteve in želimo le, da se nam skoro da ta prilika in da bodo za te predloge tudi zastopniki kmetijskih volivcev, ker bo najmanjnovih prikladi prišlo na ramena kmeta, ker bodo najbolj obdavčeni pri tem mesta in industriji.

Predsednik gospod Gabršček zaključí zborovanje s slava-klici na cesarja in poziva zborovalce, naj vsakdo sam zanese tozadevno agitacijo mej ljudstvo, kajti vemo, pravi predsednik, da se brez obremenjenja dežele ne bo dalo zboljšanje doseči, a narod bo imel od večjih izdatkov tudi sam korist, ker se bo bolj širila njegova izobraženost in tudi napredek na gospodarskem polju.

Dnevne novice.

V Ljubljani 8. aprila.

V zadevi deželnega zbora je včeraj prinesel »Narod« uvodni članek, kateri kaže vso revščino teh ljudi, ki stoje za tem listom. Toliko časa piše že o tej stvari, a včeraj se sklicuje na nekega »odličnega konservativnega poslanca«, da je od njega resnico izvedel. Dotičnega poslanca je bil »Narod« že najgrje napadel; zdaj dotični gospod lahko z zadoščenjem gleda, kako mora liberalna stranka za njim pobirati besede, da o tako važnih stvareh sploh kaj izve. Dotični g. poslanec je pa proti nam tudi izjavil, da dr. Tavčar ni čisto pravilno obelodanil nje govih besed. A pogledjmo nekaj točk! Prej je »Narod« tako strašno napadal našo stranko, češ da je zoper kranjski vodovod, zdaj preklicuje to trditve ter priznava, da so katoliško-narodni poslanci se izrekli za kranjski vodovod, a naši poslanci so pristavili k temu celo: »in tudi druge vodovode«. To je res, da se je doslegla edinost glede izjave o provizoriju, ker bi bila katol.-narodna stranka izjavila, da ga ne priznava kot zakonitega, liberalci pa bi bili izjavili, da ga priznavajo. A naposled so hoteli liberalci vriniti sklepanje o provizoriju, česar pa naša stranka nikakor ne more dovoliti,

dokler vladajo nenormalne razmere v deželni zbornici. Te liberalci vedo, in dotična stvar se ni mogla vrvati z drugim namenom, nego da se deželni zbor prepreči. Sploh je pa »Slov. Narod« prej že sam izjavil, kaj liberalci nameravajo. Pisal je namreč: »Vlada tudi pri najboljši volji ni mogla klerikalni zahtevi ugoditi. Ko bi bila klerikalni stranki ugodila in sklicala deželni zbor, bi bila večina že poskrbela, da se rešijo tudi tiste zadeve, za katere se napredni stranki mudi. To bi se bilo potem nujnih predlogov prav lahko doseglo.« Hoteli so torej liberalci priti z nujnimi protiljudskimi predlogi. Slovenski in nemški liberalci so torej imeli že narejen načrt proti dnevnemu redu. Obstrukcija proti obstrukciji! je bilo liberalno geslo, katero, v ponedeljek izrečeno, že v torek »Narod« taji! Sploh pa bi iz zadnjega »Narodovega« članka sledilo, da so le Körberin Čehi krivi, da ni deželnega zbora kranjskega. Prej smo bili vsega krivi le »klerikalci«. »Narodovi« čitatelji morajo biti čudni ljudje, da se dajo s tako protiljudskim pisanjem voditi za nos. Istina je in ostane ta, da je naša stranka vsak hip pripravljena za ljudske koristi pričeti s parlamentarnim delom. Četega ne morejo, so krivi edino le liberalci!

Iz zadrege si misli pomagati vodstvo liberalne stranke s tem, da izjavlja v »Narodu«, da je »pri zadnjih občinskih volitvah na Jesenicah primernim potom svojim somišljenikom dalo navodilo, naj glasujejo za slovensko stranko, kar se je tudi zgodilo in privedlo do srečnega izida«. Stvar je pa drugačna, nego slovesno izjavlja vodstvo. Ravno narobe: Somišljeniki na Jesenicah so prisilili vodstvo in »Narod«, da sta morala odnehati nekoliko od zveze z Nemci. Pod pritiskom jeseniških narodnjakov je potem dr. Bleiweis pisal dve zasebni pismi na Jesenice, in eden od teh dveh adresatov je volil na nemško stran! Tako je torej vodstvo pripomoglo k »srečnemu izidu«. Glede tržiških volitev vodstvo liber. stranke izjavlja, da se »ni nič vmešavalo in ni prevzelo nikake obveze na korist kake nemške stranke«. Kako morete to tajiti, ko imamo mi v rokah pismo barona Schwegla, katero govori nasprotno? Res je in ostane, da ste Tržič prepustili Nemcem!

Obelodanite dogovor! »Narod« piše včeraj, očividno v grozno slabi volji: »Klerikalci lažejo o zvezi z Nemci in falsificirajo celo določbe dotičnega dogovora«. Tako? Mi nič ne falsificiramo. Mi smo le nasteli nekatere stvari iz dogovora [z Nemci, katerega sta podpisala dr. Tavčar in Hribar. Da bo stvar jasna in se nam falsifikacija dokaže, predlagamo jako enostavno sredstvo: Naj se objavi listina, ki veže liberalce na Nemce! Doslej ste vedno tajili, da dogovora ni, sedaj pravite, da je, a da je falsificiran. Pokažite, kakšen je v resnici, a — nefalsificiranega!

Osebné vesti. Višjim davčnim inspektorjem je imenovan g. Adolf Klodič vitez Sabladoski v Slov. gradu. — Cesar je podelil g. Luki Gradšniku, zdravniku na Vranskem, zlati zaslužni križec. — Umrli je g. Ignacij Habian, posestnik v Vrholah pri Poličanah. — Na Zidanem mostu je prišel svoje zdravniško delovanje g. dr. Ferdo Kunej.

Nov odvetnik v Gorici Gosp. dr. Fr. Pavletič odpre svojo odvetniško pisarno koj po veliki noči v Gorici v ulici Sv. Klare št. 8. I. nadstropje.

Umrli je v Vipavi včeraj popoldne po daljšem bolehanju g. dr. Josip Kenda, bivši okrožni zdravnik. — Umrli je v soboto v Gorici preč. g. France Košar, vojaški duhovnik v pokoju. Rojen je bil dne 5. oktobra leta 1821 v Preski na Kranjskem. V duhovnika posvečen pa je bil dne 21. septembra 1848. V vojski je bil leta 1859 v Italiji in leta 1866 na Ogerskem. Pogreb je bil dne 6. aprila popoldne ob 5. uri. N. v m. p.!

Velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda bo letos, kakor čujemo, v Litiji.

Shod „Soliditatis ss. Cordis“ za kamniško dekanijo bo dne 15. aprila, v sredo po Veliki noči na Vranji peči.

Volitve v celjski okolici so končale zelo zmago — brez boja. Nemci so se pripravljali na naskok, pošiljali so svoje volune okoli volišča, da bi zavratno naskočili našo slovensko trdnjavo, pa slovenski volivci so storili svojo narodno dolžnost — in Nemci so je klaverno popihali. Zadnje volitve so pokazale, da si ne upajo z nami stopiti v odkrit boj, nego da je njih orožje le sleparija, volunstvo in podkupovanje. Volil je tretji razred dne 6. t. m. celi dan, drugi razred dne 7. t. m. dopoldan in prvi razred isti dan popoldan. Izvoljeni so soglasno v vseh razredih s mi slovenski močje in sicer: v tretjem razredu z 270 glasovi odborniki gg.: Matevž Glinšek, Mihael Škrabar, dr. Ivan Dečko, m. opat Franc Ogradi, Jožef Jezer-nik, Martin Majer, Franc Trupej in Janez Krušič, namestniki gg.: Karl Bervar, Jakob Omladič, Karl Šah in Mihael Kodela; v drugem razredu z 39 glasovi odborniki gg.: Peter Majdič, Franc Samec, dr. Josip Sernec, Anton Fazarinc, Janez Samec, Ferdinand Goligranc, Martin Ropas in Ivan Radaj, namestniki: Janez Planinšek, Matevž Turnšek, Franc Klinar in Anton Dleno; v prvem razredu s 14 glasovi odborniki gg.: Franc Lič-povšek, Avgust Šušnik, Jakob Janič, Anton Pinter, Jernej Kumer, Jernej Čedko, Anton Mirnik in Jakob Vidaršek, namestniki: Matija Mlaker, Janez Boviha, Martin Velenšek in Janez Mirnik. — Slava zavednim volivcem!

Občinske volitve v Trstu se bodo vršile dne 14. in 15. t. m. za četrti razred, dne 17. in 18. t. mes. za tretji razred, dne 22. t. m. za drugi razred in dne 25. t. mes. za prvi razred. Volitve v tržiški okolici bodo 26. t. m.

— Viharen shod državnih uradnikov. Na povabilo osrednje zveze društev državnih uradnikov so se včeraj sošli na Dunaju zastopniki raznih uradniških društev, da se posvetujejo o vladnem predlogu, naj bi se všteli v pokojnino najnižje, v vsakem činovnem razredu določene aktivitetne doklade. Proti vladnim predlogom so protestirali Dunajčanje, ker bi bili znatno oškodovani. Poročevalec računski nadzvetnik Kuck je označil postopanje Dunajčanov za izdajstvo proti uradništvu na deželi in predlagal, naj shod pritrdi vladnim nasvetom. Isto mnenje je zastopal deželnosodni svetnik dr. Rittler iz Gradca. Ugovarjali so pa računski svetnik Müller ter zastopniki društev poštnih, carinskih in drugih uradnikov. Pri glasovanju je pa z 69 glasovi proti 54 propadel Müllerjev predlog (klici: »Terorizem! Dvorni svetniki se hočejo prikupiti!«) Müller je prijavil predlog manjšine ter s somišljeniki ostavil shod. Ostali so potem z 80 glasovi sprejeli Kuckov predlog. Načelnik osrednje zveze dvorni svetnik Wohl je nato odložil mandat.

— Naglama umrl je v Celju na cesti mestni revež Konrad Adam.

— Razstreljenje ogromne mine v Sesslanu. Predvčeršnjim so v Sesslanu, kjer tvrdka Faccanoni, Galimberti in Piani dobiva material za dela v trži. luki, razstrelili ogromno mino, v kateri je bilo 33 600 kg. smodnika in mnogo paketov dinamita.

— Kap je v Trstu zadela znanega Elijo Trevesa.

— Poskušeni samomor pod električnim vozom V Trstu se je vrgel 41 let stari delavec Janez Petrič pod voz električne železnice z namenom, da se umrti. Voznik je električni voz tako hitro ustavil, da je Petrič, pri katerem so se pokazali znaki blaznosti, le lahko ranjen.

— Velik ogenj pri Mariboru. Pri posestniku Medvedu pri Mariboru je pričelo predvčeršnjim goreti. Pogorelo je devet poslopij posestnikom Medvedu, Marčinku in Pivcu. Dva otroka je padajoče tramovje nevarno ranilo. Stiri požarne brambe so neumorno delale, da bi pogasile ogenj.

— Predržni tatovi v brezoviški fari. Z Brezovice se nam poroča: V noči med 5. in 6. t. m. sta dva tatova — kakor se je pozneje videlo, eden izmed obeh je bil bos in pa velicega psa sta vodila seboj — večkrat poskusila uprav cigansko predržno

odvesti konja iz hleva. Najprej poskusila onkraj Loga proti Vrhniki, pa konj se udele v mehki zemlji in ga morata pustiti. Zopet konja ukradeta drugje in ga ženeta, ker si ne upata skozi vas po cesti, po železniški progi. Nekaj fantov zasliši peket in sprašuje, kdo in odkod. Nobenega odgovora, kar popustita konja na progi in zbežita. Če sta potem med Logom in Brezovico tudi kje poskušala, ni znano. Oziroma 12 ure po noči se oglasi pri B.štjanovu na Brezovici številka 21. Čudno je, kako da je tu utihnil hud pes na verigi, najbrž sta ga premotila s svojim psom. Tu odvedeta iz hleva dveletno kobilo. Pa ni bila nič kaj pri volji iti z njima, zato se utrga, dirja nekaj časa krog hiše in po njivah; proti jutru jo naidejo ob cesti kakih deset minut daleč od hiše, kjer je bila ukradena. Tatova še ne obupata. Poskušata nato pri kovaču št. 39, a tu jih požene pes. Za tem odpreta vrata pri Potokarju št. 13. Hlapec ju zasliši in vpraša: „Kdo je?“ Vrata pustita odprta in odideta brez odgovora. Se enkrat poskusita srečo streljaj daleč pri Kremžarju št. 9. Tukaj tatova konja brez ovire ukradeta in odpeljeta. Domač fant zasliši, da gre konj iz hleva. Misli, da se je odtrgal, in pokliče brata. Oba preiščeta natanko in vidita, da se konj sam nikakor ni mogel odpeti. Z lučjo iščeta še dalje. Ker je prejšnji dan deževalo, kmalu najdeta sledi. Na cesti zagledata konjske stopinje, odtiske velikih črevljev s špičasto peto, besonovega človeka in velikih pasjih tac; smer je bila proti Ljubljani. Zdaj stajata fant hitro zasede drugega konja ter drvi za tatovi. Ravno tam, kjer proga reže cesto, mu že ukradeni konj pridirja nasproti. Najbrž sta tatova slišala peketanje za seboj, se zbal in konja izpustila. — Kako potrebno bi bilo, da bi orožniki bolj pogosto cesto med Videm in Logom nadzorovali. Pri nas se lahko zgodi karkoli, a orožnika je videti malokdaj. — Sumi se, da so bili ti predrzni tatovi cigani.

— **Za izseljenje.** Zunanje ministerstvo naznanja, da se avstro-ogriški podaniki v inozemlju (razun v Braziliji) na Lloydovih parnikih povrnejo lahko v domovino za polovično ceno, na parnikih »Adrij« pa brez plačila, če se izkažejo, da morajo zadostiti kakim vojaškim dolžnostim v domovini in so se pri odhodu v tujino pravilno zglašili. Tudi se morejo taki zglašiti pri konzulatih za povratek v domovino eventualno na vojni ladiji.

— **Pri o. kr. poštnem uradu v Motniku** v političnem okraju Kamnik uveljavlja se je dne 4. aprila 1903 brzojavna služba (omejena dnevna služba).

— **Stavbeni raspis.** O. kr. železniško stavbeno ravnanstvo na Dunaju je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je na delni progi Podbrdo Gorica-Št. Peter železnice Celovec (Beljak) Gorica-Trst izvršitev podtalne zgradbe, posipa, nadtalne in vrhotalne zgradbe, železniške ograje, dobava in premetitev železniških znamenj ter dobava mejnikov po ponudbi oddati. Ponudbe je najkasneje do 29. aprila 1903, 12. ure popoldne vložiti v vložni zapisnik o. kr. železniškega stavbenega ravnanstva na Dunaju (z. k. Eisenbahnbau-direction Wien, VI. Gumpendorferstrasse 10). Natančnejše določbe za vložitev ponudb, seznam cen, račun stroškov i. dr. so pri imenovanem ravnanstvu in pri o. kr. železniškem stavbenem vodstvu v Gorici na vpogled.

— **Razpisane službe.** Na I. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani je stalno polpolni mesto učitelja s sistemiziranimi dohodki. — Mesto nadučitelja je razpisano na šoli v St. Jurju pri Kranju.

— **Izpraznjena služba v deželni bolnici.** Na porodiškem in ginekološkem oddelku deželne bolnice je izpraznjeno mesto asistenta oziroma sekundarja za letni adjutom 1.110 K, z drugimi užitki v znesku 84 kron na leto in s prostim stanovanjem. Tozadevne prošnje so vložiti do 25. aprila 1903 pri vodstvu dobredelnih zavodov v Ljubljani. — Od dež. odbora kranjskega v Ljubljani dne 1. aprila 1903.

Ljubljanske novice.

Občinski svet ljubljanski je imel včeraj zvečer sejo, na katere dnevnem redu je bila najvažnejša točka ponudba Zeschkovih dedičev glede odstopa sveta mejjustičnim poslopjem in Dalmatinovimi ulicami. Odobrilo se je kupiti ta svet za 60.000 K, erar pa bude k tej svoti prispeval za 10.000 K. Plača se pa sveta iz regulacijskega zaklada. Od tega sveta se bo porabilo 1501 kvadratnih metrov za ureditev trga pred novim justičnim poslopjem, 953 kvadratnih metrov pa za regulacijo Dalmatinovih ulic in odstopi potem po ureditvi Dalmatinovih ulic nekaj sveta Kunovarjevem in Jeranovem posestvu Zeschkovim dedičem. Stavba, ki so na tem prostoru, morajo Zeschkovi dediči podreti do konca avgusta t. l. — Zadeva o odškodnini g. Alojziju Lileku za odstop sveta v Črevljarskih ulicah ni prišla na dnevni red. — Definitivnim asistentom pri »Mestni hranilnici« je bil imenovan g.

A. Bulnar, provizorični asistent pa gosp. Ivan Trtnik. — Prošnji gđne Leonore Finčeve za podaljšanje milošinske letnih 100 K se ugodi, istotako se ugodi prošnji Avgusta Repiča glede izbirne služnosti pri dobivanju gline za mesto na njegovem posestvu. — Schreinerjevim dedičem za odstop sveta na Francovem nabrežju se dovoli 500 kron. — Ponudba g. Andreja Šarabona glede odstopa neke parcele ob sv. Petra predmestju se odkloni. — V naborno komisijo odpošlje obč. svet g. Turka in g. Goršeta. — Obč. svet je nadalje odobril računski sklep regulacijskega zaklada za l. 1901 in za l. 1902. V regulacijskem zakladu ostane še okoli 60 tisoč kron, od katerih se, kakor zgoraj omenjeno 50.000 kron, porabi za nakup takozvanega »Zeschkovskega marofa«. Poročevalec g. Stare je mimogrede tudi omenil, da se utegne stavba župnišča pri sv. Jakobu zavleči za več let. — Poročilo mestne hranilnice o poslovnem letu 1902 se je odobrilo. Denarnega prometa je bilo za 22.058.029 K 91 vinar, za 801.134 kron 33 vin. manj nego lanske leto. Čistega dobička je 161.011 K 68 v.

Slovenska Šolska Matica Danes, dne 8. aprila t. l. ob 8. uri zvečer priredi »Slovenska Šolska Matica« v »Narodnem domu« predavanje g. ravnatelja Henrika Schreinerja o »formalnih stopnjah«. Učitelji in šolski prijatelji se iznova opozarjajo na to predavanje.

Pobeg prišljenec. Jožef Sturm, prišljenec, je včeraj na Poljanski cesti iz Lichenthurnovega zavoda od dela pobegnil na Grad v smrečje. Zvečer je šel po Lončarski stezi v mesto in se utihotopil v stanovanje učitelja Beleta, kjer je bil zasačen in izročen policiji. Imel je namen pri gosp. Beletu kraati.

Beg tatice. Danes je neka ženska v Solskem drevoredu ukradla kos šunke. Ko jo je mesarica Kunstelj opazila, jo je hotela prijeti, a ji je ušla pa se pomčala med ženskami, korbico, v kateri je imela nakupljeno drobnarijo za praznike, pa je pustila pri lopi.

Ofertna obravnava. Mestni magistrat ljubljanski oddaja izpraznjevanje grebeničnih jam v mestni topničarski vojašnici za dobo od 1. maja letos do tja 1904 potom čertne obravnave. Podvzetoiki izpraznjevanja jam, katerim preskrbi magistrat brezplačno potrebni pnevmatični stroj za časa vožnje, naj vložijo svoje ponudbe do 20. t. m. pri mestnem magistratu, kjer se poizvedo tudi natančnejši pogoji te oddaje.

Konja z vozom odpeljal je danes popoldne z dvorišča gostine pri »Figovu« nekemu posestniku iz Skarušine, ko se je ta mudil v gostilni, neki mlad človek, opravljen v črno obleko. Kam jo je zavil, doslej še niso mogli zaslediti.

Umrl je danes jurist g. Emil Valentinčič. — Pogreb bo v petek ob 4. uri.

Rdeči križ. V knjižnici o. kr. deželne vlade vršil se je dne 6. t. m. občni zbor deželnega in gospeinega pomočnega društva Rdečega križa za Kranjsko. Mesto obbolelega društvenega predsednika gosp. ces. svetnika Ivan Murnika in I. podpredsednika g. dvornega svetnika Josipa Dralka tvoril je občni zbor II. podpredsednik g. Josip Luokmann in pozdravil navzoče društvene člane in gospe vojaške odposlance c. in kr. st. nadzdravnika dr. Viac Svoboda, c. in kr. st. I. pl. Zagarja in c. in kr. intendanta Leopold Blechingerja. Predsednik je dalje naznanil, da je Nj. c. kr. visokost presv. pokrovitelj-naměstnik g. nadvojvoda Ludovik Viktor, združenje obeh društev Rdečega križa z veseljem na znanje vzeti in vsem onim, kateri so to pospeševali, svoje zahvalno priznanje izraziti blagovolil. Dalje je zvezno vodstvo združenje obeh društev in izvolitev novega odbora z zadovoljstvom na znanje vzelo in pri tej priliki predsedstvu, kakor tudi vsem funkcionarjem toplo zahvalo izreklo. Pri zveznem zboru, kateri se je dne 11. maja l. l. na Dunaju vršil, zastopala sta tukajšnje društvo gg. minist. svetnik Ludovik Dimitz in ekszellenca grof Anton Pace. V spomin umrlega odbornika g. stotnika Vinc. Hübschmana, vstali so navzoči raz sedežev. Ker je g. vladni svetnik dr. pl. Valenta svojo pred več leti dano ponudbo za brezplačno zdravniško oskrbovanje v enem zavodu Rdečega križa odpovedal, stopil je na njegovo mesto g. primarij dr. Beck. Društvo je imelo preteklo leto 324 rednih in 5 častnih udov. Društveno premoženje je znašalo 78.990 K 18 vin. v gotovini in 25.330 K vrednostnih papirjev. Dohodkov do združenja in od tod do konca leta 1902 je bilo 7761 K 23 vin, stroškov pa 4131 K 49 vin. Med temi podpore invalidom, njih vdovam in sirotam 2342 K 60 vin., upravni stroški 1591 K 67 vin. in prispevek k centralnemu fondu 197 K 22 v. Vsele združenja obeh glavnih društev združile so se tudi podružnice v Kočevju, na Krškem, v Logatcu, v Novem Mestu in v Kamniku. Na podlagi novih pravil prenovile so se tudi podružnice v Postojni, Kranju, Mokronogu, Metliki, Radovljici, Radečah in Črnomlju. Pri podružnicah je bilo 710 red-

nih in 2 častna člana; premoženja so imele 24.384 K 76 v. Ko sta se gospodarstveno poročilo in račun za leto 1902 na znanje vzela, vršila se je volitev v odbor (gospejni odsek) in v cenzorni kolegiji. Izvoljena sta bila gospa baronica Somaruga in g. Fran Schantel.

Aretirani mehanik. Alojzij Zdešar, mehanik, je bil včeraj aretovan, ker je pokradel pri Jakau več orodij in je popravil kolesa ter sam pošiljal račune strankam.

V Ameriko. Včeraj se je odpeljalo 130 Hrvatov v Ameriko. Med njimi je bilo tudi nekaj Kranincev.

Umobolni. Anton Masle je včeraj zvečer pobegnil iz hiralnice.

Pobegnil je šolski učenec Andrej Rep, star 12 let.

Podružnica Ljubljana društva »Post-beamtenverein« na Dunaju. V vrtnem salonu hotela »pri Maliču« se je vršil v soboto dne 4. t. mes. ustanovni shod podružnice Ljubljana društva »Postbeamtenverein« na Dunaju, na katerem se je zbralo nad 40 ljubljanskih in drugih kranjskih poštinih uradnikov. Shod je otvoril in pozdravil član lokalnega odbora official Czernich, napil ce sarju ter pozdravil goste in zastopnike: predsednika osrednjega društva na Dunaju kontrolorja Oertla, višjega komisarja Hummla kot zastopnika tržaškega ravna telstva, načelnika tukajšnjega glavnega pošt-nega urada ravnatelja Sorlija ter odpo-salnce drugih poštinih uradov. Predsednikom shoda je bil nato izvoljen višji poštini kon-trolor Tomažič. Ko sta pozdravila shod še društveni predsednik Oertl za osrednje društvo in višji komisar Hummel za poštno ravnanstvo, so se vršile volitve v odbor. Izvoljeni so gospodje Czernich, Jenko, Mayer, Podgornik, Semrov in Vid-mar, a za pregledovalca računov Buto-rac in Hold. Društveni predsednik Oertl je nato obširno poročal o društvenih rešeh, za kar je shod izrekel zahvalo njemu, a za-upanje društvu vodstvu. V ponedeljek potem je bila prva odborova seja, na kateri se je odbor tako le konstituiral: predsednik kontrolor Vidmar, podpredsednik official Podgornik, tajnik asistent Semrov, njega namestnik official Czernich, blagaj-nik official Mayer, namestnik kontrolor Jenko.

Oglase za sobotno (velikonočno) šte-vilko prosimo poslati vsaj do petka, 10. t. m. dopoldne, ker nam sicer ni-kakor ne bo mogoče ustreči cenjenim in-sa-remtom.

Književnost in umetnost.

Musica sacra v stolni cerkvi.

Veliki četrtek 7. aprila ob 8 uri pontifikalna maša: Vokalno mašo »Jesu Redemptor« zložil Adolf Kaim (h »gloria« orglje), graduale »Christus factus est« in ofertorij »Dextera Domini« zl. Anton Foerster. **Veliki petek 10. aprila** ob pol 10. uri k dečenju sv. Križa »Impropria«, zložil Loreto Vittoria, in »Crux fidelis«, zl. Janez IV. kralj portugalski.

Veliko soboto 11. aprila po pol 10. uri velika maša: »Kyrie«, koralno, maša z orgljami, zložil Feliks Uhl, alleluja koral, verz in traktus »Confitemi Domino«, zložil Anton Foerster, večernice, koralno. Popolu-dne ob 4. uri vstajenje Gosp. dovo: k ma-tutinum rezponzorija »Angelus Domini« in »Cum transisset sabbatum«, zl. A. Foerster; h procesiji po koralnem alleluja »Aurora coelum purpurat«, zložil dr. Franc Wtt; po procesiji »Te Deum laudamus«, zložil Josip Gruber, »Regina coeli« Anton Leitner, »Tan-tum ergo«, koralno, psalm »Laudate Domi-num«, zl. Ant. Foerster.

Velikonočno nedeljo 12. apr. pontifikalna maša ob 10. uri: Instrumen-talno mašo v čast Srcu Jezusovemu, zložil Ign. Mitterer, graduale »Haec dies«, sekvenco »Victimae paschali« in ofertorij »Terra tremuit« Ant. Foerster.

Velikonočni ponedeljek 13. aprila pontifikalna maša ob 10. uri: In-strumentalno deveto mašo, zl. Mor. Brosig, graduale »Haec dies« in sekvenco »Victi-mae paschali« Anton Foerster, ofertorij »An-gelus Domini« G. Et. Stehle.

*** Palec umetnikov.** Angleški umet-niki so prišli na originalno idejo, kako pre-prediti, da bi se slike slavnih mojstrov po-narejevale, oziroma prodajale kot priste. Ti umetniki predlagajo, naj vsak umetnik, predno se posuši barva na njegovi sliki, utiene v barvo svoj palec. Ker ima po Ber-tillonovem sistemu vsak človek drugačen palec, bi se tako s pomočjo tega sistema posrečilo preprečiti goljufije. Seve palec starih mojstrov ne bo mogoče spraviti na njihove slike in goljufije s takimi »izvirnimi slikami« torej ne bodo izključene.

*** Razrezane slike.** Neznani zlikovci so v gradu Windsor, kakor se poroča iz Londona razrezali dragocene slike.

*** »Francoska šola« v zagrebški galeriji slik.** Vlasteln marki Štefan de Piennes, posestnik Vrbovca, je podaril »Ju

goslovanski akademiji« za Strossmayerjev-galerijo slik jako dragoceno zbirko okolo 40 francoskih slik iz prve polovice prošlega stoletja. To zbirko bodo razstavili v posebni dvorani, ki dobi napis »Francoska šola«.

Izpred sodišča.

»Plačani Daničarji«

Kakor vsaka ustanova, ki nosi ime ka-toliško, tako je tudi slov. kat. akad. društvo »Danica« na Dunaju priljubljen predmet vednega obrekovanja in natolcevanja od strani njenih nasprotnikov, zlasti visokošolcev. Najpogostejše laži, infamne izmišljotine in sploh vsako drugo sredstvo je nasprotnim »kolegom« dobro došlo, da tačijo v blato čast društva in posameznih njegovih članov.

V tem boju vodi nasprotno dijaštvo naj-več srd proti vedno krepkeje se razvijajoči organizaciji katoliških slovenskih visokošol-cov. Nadaljni namen pa jim je, izpodkopati društveni ugled in pokazati pri srednješolcih »Daničarje« in »Zarjane« kot neznačajne ljudi, ki prodajajo svoje prepričanje, da le dobivajo »farske« podpore.

Da, tako dal-č je že prišlo v tem oziru, da mora imeti abiturient že precej poguma, da stopi v kako katol. akademsko društvo. Kajti pripravljen mora biti, da ga bodo »ko-legialni« nasprotniki prezirali, zasmehovali, lagali se o njem itd.

Zlostno je orožje in nevredno »pro-svitljenih« akademikov, ali ker nimajo boljš-šega dobro jim je i to — prav po »Naro-dovem« receptu.

Zlasti rado se predbaciva »Daničarjem«, da so vstopili v društvo samo zato, da do-bivajo podpore iz društvene blagajne, dasi se »Danica« navadno sama bori z denarnimi stiskami. To očitanje je že staro, tako staro kot društvo samo, in enkrat mu je bilo ven-dar treba napraviti konec. Ker ni šlo dozdej zlepa, moralo se je nast-piti zgrda, s po-močjo sodnije. To se je zgodilo v sledečem slučaju:

Dne 1. marca t. l. je priredila »Zvezda«, društvo dunajskih Slovencev, svojim udom zabaven večer. Navzoči so bili kot gostje tudi nekateri slovenski visokošolci, in sicer 7 »Daničarjev« ter več liberalnih in tako-zvanih narodno radikalnih akademikov. Že med zabavo so se vedli nekateri dijakji jako izvijajoče nasproti »Daničinim« zastopnikom. Ko so le-ti proti koncu zabave hoteli zapu-stiti dvorano, klicali so jim nasprotniki raz-lične lepe primke. Zlasti se je odlikoval cand. jur. Ludovik Klobuč, ki je vpil: »Ab-zug plačani Daničarji?« Na poziv enega iz-med »Daničarjev«, da si upa ta vzklík po-noviti pred pričami, je bil toliko predrzen, da je to res storil.

Nato se je vložila tožba zaradi razža-ljenja časti, in sicer so tožili 3 krat navzoči »Daničarji«, ostali so bili priče. Pri sodni obravnavi je toženec zanikal, da je rabil izraz: »abzug plačani Daničarji«, pač pa je priznal, da je vpil: živio plačani »Daničarji«. Igovarjal se je, da ni mislil pri tem na one »Daničarje«, ki so bili navzoči pri dotičnem zabavnem večeru. S svojimi besedami da je mislil zadeti samo one člane »Danice«, ki so res plačani. Slednjič je bila obravnava pre-ložena, da bi se zasliale nove priče in sodni tolmači.

Pri drugi obravnavi, ki se je vršila dne 3. aprila t. l., je zastopnik tožiteljev tožbo raztegnil tako, da so tožili vsi člani »Da-nice«. Nove priče obtoženčeve so izjavile, da toženi ni vpil: abzug plačani »Daničarji«, ampak: živio itd. To je priznal obtoženec sam. Imel je priliko, da za svoje trditve nastopi dokazresnice. Toda na dotično sodnikovo vprašanje je izjavil, da tega noče storiti.

S tem je bila obravnava končana. To-ženi Ludv. Klobuč je bil — vpoštevajoč olajševalne razloge — obsojen na globo 20 K (oziroma 2 dni zapora) valed razža-ljenja časti, ker je očitil članom »Danice«, da so plačani.

Tako si je morala »Danica«, oziroma njeni člani, iskati zadoščenja pred sodnijo, in ga je tudi dobila v polni meri, kajti na-sprotniki ji niso mogli dokazati ničesar, dasi se jim je nudila prilika.

Ta slučaj pa kaže tudi, kako napeta in neznosna so razmere med slovenskim visokošolskim dijaštvom in česa se nam je na-dejati v bodočnosti, tako da je opravičeno vprašanje: Quousque tandem!

Kr.

Izpred deželne sodišča.

Zaradi cehe so se spri dan po svečnici t. l. v Jegličevi gostilni v Kranju med drugimi brata France in Urban Cuf-ter Janez Kalan iz Spod. Bitnja, ki so pili na skupni račun. Prišlo je do prepira in v jezi je sunil Kalan brata Cuf-ter od sebe, France je priletel v sobna vrata. Urban pa se je zadel z zapestnico desne roke v rob mize, tako, da mu je kasneje roka, katero si je že enkrat poprej ravno na tem delu zvil, močno zatekla. Sodni dvor ga je obsodil na 10 dni zapora. — Nepoboljšljivi tat. Dinar Tone Kokec iz Zgor. Ribč, je komaj

20 let star, in vendar je bil že 5 krat za radi hudodelstva tatvine obsojen. Svojemu bratu je bil zaklenjenega korveka vzletel za 5 K, dne 9. marca t. l. popoldne pa v Gerdenovi gostilni v Mamolu gostilničarju pobral iz omare bankovec za 20 K in mošnjček z drobižem v približnem znesku 15 do 20 K. Sodišče ga je obsodilo na 18 mesecev težke ječe. — Ali boš dal nocoj za žganje? tako je upil Jaka Urankar, delavec na Vrhpolju Jakobu Brezniku 12. marca t. l., ker pa ta ni hotel ugoditi tej zahtevi, zapretil mu je Urankar »še nocoj boš ... še ne boš dal«, in ker je bilo tudi to brezuspešno, vrgel je Urankar opetovano Breznika ob tla in mu povzročil poškodbo. Sodišče ga je obsodilo na 4 mesece težke ječe.

Samomorilec pred sodiščem. Posebno žalostno obravnavo so imeli preteklo soboto porotniki v Old Bailey na Angliškem. Nek star delavec in njegova žena sta sklenila valed bede izvršiti samomor. Pila sta strup. Žena je umrla, starček so pa v bolnici rešili smrti. Angleška postava je ne zprosa in sedaj se je starček moral zagovarjati radi umora svoje žene. Starček je pripovedoval, da ga je žena nagovorila k samomoru, a sodniki so ga morali na podlagi angleške postave obsoditi k smrti. »Nič ne de«, je dejal starček, »saj sem itak hotel umreti«. Porotniki so podpirali prošnjo za pomilostenje.

Kotiček za liberalce.

Sapa zastaja liberalnim županstvom, to priča tudi liberalno županstvo na Gočah. »Naroda« poroča, da si je občina Goče nad Vipavo izvolila za svoje častne občane sledeče: Dr. Ivana Tavčarja, dr. Andreja Ferjančiča, Ivana Božiča, Frana Merca učitelja v Senožedah, Antona Hrovatina st., posestnika v Vipavi, Andreja Bašiča, okrajnega šolskega nadzornika v Tolminu. Tako si hočejo liberalci ohraniti prvi razred pri občinskih volitvah. Res huda prede liberalizmu, katerega pa ne rešijo propada niti novi goški »častni občani«.

Liberalni teologi. »Slov. Nar.« je delniško podjetje za sistematično pomenjevanje slovenske »inteligence«. Na vsaki delnici tega podjetja leži krivda za mnoge zmešane pameti in pokvarjene razume. »Sl. Naroda« piše vedno tudi o teoloških stvareh. Kaj tu sklobasa, je že grozno, in nam le priča, da so njegovi naročniki strahovito neumni in neizobraženi ljudje, duševne reve, ki vegetirajo ob znanstveni praproti najlažbe vrste. Za zgled, kaj se upa podajati glasilu »inteligence« svojim ubogim učenčkom, podajamo iz grozno dolge razprave »katoliški uzori« tu en odstavček: »Ko je cerkev v II. stoletju že dosegla velikiški vpliv in neizmerno bogastvo, tako da se je mogla otresti odvisnosti od držav ter se je v utrenje svojega posvetnega gospodarstva lotila boja za celibat in boja proti posvetni investituri, tedaj so se Benediktinci — reformirani v klunisceze — posvetili političnem boju«. Torej v »drugem stoletju je cerkev že dosegla velikiški vpliv in neizmerno bogastvo«? V drugem stoletju so vendar bili kristjani še v katakombah, v tretjem stoletju je divjalo najhujše preganjanje, ob začetku četrtega stoletja je hotel Dioklecijan še krščanstvo uničiti, in šele v naslednjih desetletjih četrtega stoletja so krščanstvo priznali v državi. Kje je bilo torej »neizmerno bogastvo v drugem stoletju«? A to liberalca nič ne ženira, on nam pove takoj še hujše stvari. V drugem stoletju »se je lotila cerkev boja proti posvetni investituri«. Kako? Če jo je pa posvetna oblast šele dvestolet pozneje priznala? In tedaj so se benediktinci — reformirani v klunisceze — posvetili političnemu boju«. To se je torej vse zgodilo v tem nesrečnem drugem stoletju? In vendar je sv. Benedikt svoj red ustanovil šele v šestem stoletju in benediktinci se niso reformirali v klunisceze, ampak v Clugnyju je nastal v začetku desetega stoletja imeniten benediktinski samostan, ki se ni bavil s politiko, ampak s poljskim in umetniškim delom in z znanostjo ter je mnogo pripomogel k povzdigi omike in pravosti. Ali vas ni nič sram, liberalna »inteligence«, če vas zasačimo »in flagrante« pri tako gorostasni budalosti, ki mora do mozga kompromitirati vsakega, ki še živetari pod trdko liberalizma?

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Napad na angleškega kralja prepreden. V Gibraltarju so prijeli avstrijskega anarhista Nachta, ki je nameraval izvršiti atentat na kralja Edvarda. — Misijonarja raztrgal tigri. Kapucina Kosmosa Gladerja s Kororškega so v Indiji na nekem misijonskem potu raztrgali tigri. — Skale se udrle na vlak pri sv. Antonu na Arlbergu. Skale so potegnile seboj pet voz nekake tovrnega vlaka in jih vrgle 200 metrov globoko v dolino. En železniški sprevodnik je mrtev. — Razstava umetnosti v

Benetkah. Rok se prijavja za mednarodno razstavo v Benetkah je potekel. Prijavilo se je 714 umetnikov s 1563 deli. Od teh pripada: 150 umetnikov inozemstva z 232 slikami na olje, 28 akvareli, 21 skulpturami in 67 skicami. — 200-letnica Petrograda. Tem povodom bo svečan obhod iz kasanke katedrale do spomenika Petra Velikega, potem vojaške parade, svečan banket ruske aristokracije, ljudski plesi itd. V mali palači letnega vrta, kjer je bival Peter Veliki, bo razstava predmetov, ki so pripadali Petru Velikemu. O tej priliki se položi tudi temeljni kamen za »Dom slovenskih časnikarjev«, za katerega je daroval car 200.000 rubljev. Odbor bode k tej slavnosti povabil vse slovansko časopisje. — Splošna stavka delavcev se je pričela včeraj v Rmu. Vojaštvo je zasedlo pekarno in mesnice. — Samomor žensk. V Monakovem se je vrgla vdova državnega svetnika Wisbecka iz tretjega nadstropja ter je obležala na cesti mrtva. — K splošni stavki v Rimu se poroča, da je vlada poklicala 6000 vojakov v Rm, da opravljajo pekarska, mesarska in druga dela. Vojski prenočujejo na cestah. — Stavka v Baselu. V Baselu je pričelo stavkati 3000 zidarjev. Laški delavci so pričeli z nemir, saj so vojski zasedli vse ulice in trge. Danes so pričeli generalna stavka. Tudi v Lucernu se pripravlja stavka. — Drozda so včeraj v ječi opozorili, da se mora izpovedati za velikonoč. — Tifus v Brestu. V Brestu na Francoskem je obolelo na tifusu 500 vojakov in veliko število civilnih oseb. — Proti italijanskim propovedim. Iz Dubrovnika poročajo: Dne 1. t. m. je imela biti v stolni cerkvi italijanska propoved. Ali čim je svečenik izgovoril prve besede, so vsi navzoči odšli iz cerkve. — Mlad morilec. V vasi Čorn pri Meranu je umoril 10 letni deček Manger sestro svoje matere. Njegova mati ga je nagovorila k umoru. — Navodila proti jetiki morajo biti v Argentini in vseh škaflijskih zažvepljenke. — Policaji nameravajo stavkati v Kristijaniji, ako se ne ugoti njihovim zahtevam. — Parnik razneslo v zrak na morju. V bližini Marsilje je eksplodiral na morju parnik »Tambora«, ki je bil napolnjen s streljivom. — Pet žensk umoril je tekmo par let v Hamiltonu v Ameriki neki Albert Knapp. — Oddelek za klanje psov imajo v monakovski klavnici. To leto so zaklali v Monakovem 35 psov in njihovo meso prodali. — Finca v Afriki. V Južno Afriko se izseli 30.000 Fincov. — Strašen umor. Iz Stare Vasi na Hrvaškem je zginil posestnik Ivan Zlepal. Sedaj so naši otroci v nekem gozdu odrezali njegovo glavo objedeno od mravljinca. Umorila sta ga njegova bivša ljubimka in njen brat. Ostalo truplo sta razsekala in nekaj mesa povžila v vraži, da se jima potem ne pride na sled.

Grof in socialistova hči. Grof Eggerth Knuth s Kaubenborga na Danskem se poroči s Sylvio Pio, s hčerjo umrlega Louisa Pio, ki je pred tridesetimi leti pomagal na Danskem ustanoviti socialno demokracijo. Grof Knuth je sedaj na popotovanju okrog sveta. S Sylvijo se je seznanil v Saverni Ameriki v Floridi, se takoj zaročil z njo ter ji do poroke preskrbel stanovanje pri neki danski aristokratski rodbini.

Radi ukradenega kruha je tožil grof Hugo Nardelli iz Masse Maritima v Italiji neko revno ženo. Grof je sam prišel k obravnavi in je zahteval, da se žena kaznuje, ki je v najskrajnejši sili ukradla kosček kruha. Žena je bila oproščena in navzoče občinstvo jo je burno pozdravilo.

Na videx mrtev. Čuden slučaj se je zgodil v Felsö-Répas na Ogrskem. 25. m. m. je umrl po dolgi bolezni gostilničar Janez Ferencz. Po ogledu so ga položili na mrtvaški oder. Po noči pa so čuli v mrtvaški sobi nek ropot; odprli so vrata in ostrmeli, ker se jeli umikati: mrtvič je sedel v rakvi in gledal krog sebe. Vaščani so hiteli po župnika in mu povedali vse. Župnik se je napotil v mrtvaško sobo in se prepiral, da je bil Ferencz le navidezno mrtev.

Žene morale svoje može, zdravniki jim je prodajal strup. Iz Filadelfije se poroča: Policijske oblasti odredile so, da se odpre 34 grobov, zaradi suma, da je črno-poltni zdravnik dr. George Hossey kriv prene smrti ranjkih Hossey črno-poltni, zeliščni zdravnik je v zaporu zaradi obtožbe umora William G. Danza, čegar vdova je zatožena, da ga je počasnim potom zastrupila z zdravili, kupljenimi od črnca. Moenje vlada, da bo še mnogo takih dogodkov prišlo na dan in da je dr. Hossey spravil mnogim ženam može s poti. Detektivji iščejo še neko belopoltno žensko, katere je z zadevo v zvezi, namreč da je zastopala Hosseyja v njegovi trgovini. Sedemdeset pisem pisanih večinoma od žensk bilo je najdenih v Hosseyjevemu domu. Iz teh pisem se sklepa, da je Hossey računl po 100 dolarjev za vsak slučaj zastrupljenja. Nekatera pisma govore tudi o izplačilih na olajšan način. Vsi zdrav-

niki v okolici bili so poklicani, da izrazijo svoje mnenje o tajnostnih uzrokih smrti pokojnikov. Hossey razpečaval je svoje strupene praške že nad deset let, zato je izjavil okrajni pravdnik, da je nemogoče vedeti o številu žrtav.

Ministerijski razpis o diščenju zob. Ministeriali predsednik dr. pl. Körber je vsem deželni vladam doposlal ukaz, ki se peča s higieno zob. Naroča se deželni vladam, skrbeti za to, da se med ljudstvom razširi zanimanje, skrbeti za diščenje ust in zob. Naroča se, naj se že v šoli mladina opozarja in vadi na diščenje zob in se ji predložijo zle posledice otihi in bolečih zob, ki so itak posledica nesnage, in naj v slučaju poškodbe zoba odstranijo po zobozdravnikih. Razpis označuje dosežanje javno ubožno preakrbo, kar se tiče zob, zlasti za mladino, za skrajno pomanjkljivo in želi, naj bi se povsod zboljšale zobne higieniške razmere. Gospod pl. Körber res zelo skrbi za javno higieno in brez dvojbe zasluži ime higieniški minister. Intenzivno se je pečal z jetiko in sedaj z zobmi.

Praktičen zdravnik. V Parizu si neki mlad zdravnik ni nikakormogel pridobiti bolnikov. Mislil in misli je, kako bi temu odpomogel. Kupi si bicikl ter se odpravi v najbolj sumno ulico, koder se vozijo neuki z avtomobili. In zgodilo se je, da so v eni ulici dame povozile sedem ljudi. Mladi zdravnik je hitro priskočil k prvemu ranjencu in mu zavezal rane. Tako je našel posel bolnike in — zaslug.

Smrt izdajalce. Izdajica meksikanskega cesarja Mksaa, duhovitega brata našemu cesarju Fran Josipu, polkovnik Lopez, je pred kratkim umrl grozovite smrti. Popadel ga je bil stekel pes. Zlavril se je, a nobeno zdravilo ga ni rešilo. V divjosti je umrl novodobni Judež, ki je prisegel cesarju, prijatelju svojemu, zvestobo, a ga v Queretari izdal za 50.000 dolarjev.

Ulom v železno blagajno. Pri posestniku Myaczowski sta dolgo vrsto let služila oče Krutki in njegov sin. Ko se je gospodar pred dnevi za nekaj časa oddaljil, sta oče in sin ulomila v železno blagajno in odnesla 106.000 kron. Zločinca sta jo baje pohala v Ameriko.

Svojo nevesto ustrelil. V občini Kestölez na Ogrskem se je kmetski fant Jože Cservi vprčo svoje neveste Ane Radovics igral z nabasano puško in kazal deklcio, kako se mora puška sukat. A puška se sproži in zadene deklcio, ki so jo prenesli v bolnišnico, kjer je že umrla. Jože Cserin je v preiskavi.

Bolgarski dijaki na delu. Vsi bolgarski dijaki so zamislili nov pokret v svrhu Makedonije. Organizovali so odbore v Parizu, Petrogradu, Moskvi, Lipskem, Ženevi in v drugih mestih, kojih naloga je s predavanji predložiti »glubi in slepi« Evropi grozni položaj v Makedoniji. V Moskvi nameravajo dijaki izdati »Album za Makedonijo in makedonsko življenje«, ki bo obsegal 1500 str. — Turška vlada je dosedaj 1192 oseb iztirala iz Makedonije, ki so kot veliki politični zločinci ječali po groznih turških ječah.

Iz revežev postali bodo milijonarji. Škafski list v Budevicah je naročil duhovščini v škafli poizvedovati po v škafli se nahajajočih dedičih po v Rusiji umrlem ruskem generalu Martinu Štengl, ki je zapustil en milijon rubljev. Poroča se, da je poziv imel vseh in so se naši zakoniti dediči. Dediči so ubogi kočarji v Černovici na južnem Češkem, ki so tudi že storili potrebne korake, da dobe bogato dedščino.

Narodno gospodarstvo.

Hipotečna banka za češko kraljestvo

pravi v svojem poročilu, da je splošno padanje obrestne mere povzročilo, da je njenim zastavnim listom poskočila kurzna vrednost, tako da so njena 4% posojila bila jako iskana. Celotno stanje menih hipotečnih posojil je bilo 31. dec 1902 sledeče: 28.993 posojil za 285.933.736 40 K, za 150 posojil v vrednosti 11.758.419 82 K več kot v prošlem letu.

Svatovavclavska.

Zdi se, da so žrtve, ki jih je donšalo zlasti češko duhovstvo za rešitev te nesrečne hranilnice, dosegle skrajno mero in se ne dá dobiti več za likvidacijo. Zadnji čas je postal tudi zniževanje vlog tako neznatno, da je konkurz skoro neizogiben.

Telefonska in brzojavna poročila.

Praga, 8. aprila. Tu se splošno trdi, da bo shod zaupnikov mladočeške stranke sklenil, naj češki poslanci obstruirajo v držav. zboru. Poslanec Foit je dobiva zaupnico svojih volivcev.

Milan, 8. aprila. Pri knjigotržnici Riccordi so uradniki poverili 100 tisoč lir.

Belgrad, 8. aprila. Od novoimenovanih senatorjev jih je 12 staroliberalnih, pristašev Ristićevih. 7 naprednjakov in 5 nevtalcev. Radikalca mej njimi ni nobenega.

Petrograd, 8. aprila. List »Nowoje Wremja« zahteva razpustitev albanskih gard in razoroženje albanskega prebivalstva.

Amsterdam, 8. aprila. Splošno se izraža bojazen, da se na vojaštvo, ki je poslano proti stavkujočim, ni zanesti.

Umrli so:

3. aprila. Terezija Cuderman, gostija, 52 let, Radeckova cesta 11, splošna zmešanost vsled padavice. Tubercul pulm.

4. aprila. Ana Vesel, posestnica, 51 let, Prešernove ulice 20, organ srčna hiba, vodenica — Marija Kšir, kurčica a hči, 14 mes., Sv. Petra cesta 101, Rhachitis, Tubercul pulm. — Josip Stok, pismonoša, 25 let, se je pod Turnom ustrelil — Ivan Kozamerak, kajtarjev sin, 2 leti, Strelške ulice 15, Scrophulose in ošpicel — Neža Svigelj, delavčeva žena, 73 let, Hradeckega vas 17, ostarelost — Rozalja Starkel, agentova hči, 1¹/₂ leta, Stari trg 26, pljučni edem.

5. aprila. Ivana Berkovec, gostija, 54 let, Kolodvorske ulice 8, želodčni kvar.

6. aprila. Ivan Jančar, kajigoveški vajenec, 14 let, Emonska cesta 31, jetika

V bolnišnici:

1. aprila. Ivan Drasler, učitar, 68 let, rak v želodcu.

4. aprila. Fran Kljun, gostac, 74 let, Marasmus senilis.

5. aprila. Anton Trebec, delavec, 50 let, jetika — Amalija Fale, krojačeva hči, 5 let, Angina gangrenosa. — Marija Bogataj, sprevednikova hči, 14 let, Sepsis.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 746,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah, v mm.
7.	9. zveč.	729,5	6,4	sl. jug	jasno	
8.	7. zjut.	724,1	2,7	sl. svzh.	jasno	0,0
	3. popol.	21,9	6,9	sl. sever	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 6,0° normale, 8,1°.

Dunajska borza

dné 8. aprila.

Skupni državni dolg v notah	100,70
Skupni državni dolg v srebru	100,50
Avstrijska zlata renta 4%	121,80
Avstrijska krona renta 4%	101,20
Ogrska zlata renta 4%	121,55
Ogrska krona renta 4%	99,60
Avstro-ogrske bančne delnice 600 gld.	16—
Kreditne delnice, 160 gld.	672,25
London vista	234,87 ¹ / ₂
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	119,07 ¹ / ₂
20 mark	23,40
20 frankov (napoleonidor)	19,06
Italijanski bankovci	95,30
C. kr. cekini	11,20

Zitne cene

dné 7. aprila 1903.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za spomlad	K 7,68 do 7,69
Rž za spomlad	6,96 " 7,7
Oves za pomlad	6,26 " 6,27

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7,55 do 7,56
" " maj	7,46 " 6,47
" " oktober	7,46 " 7,47
Rž za april	6,88 " 6,69
Rž za oktober	6,88 " 6,40
Oves za april	6,01 " 6,02
Koruza za maj	6,04 " 6,05
Koruza za julij	6,10 " 6,11

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaska	K 7,75 do 8,46
Rž južne železnice	6,80 " 7—
Ječmen	6,40 " 7,40
" ob Tisi	6,40 " 7,75
Koruza ogrska	6,70 " 7—
Cinkvant stari	7,25 " 7,60
" novi	" " "
Oves srednji	8,35 " 7,55

Oljinate barve v kositarnih škaflijah za uporabo se dobé pri trvdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice 524 5 12—9. Vnanja naročila proti povzeju.

„SLOVENE“ se prodaja

doslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

Blaž N., Dunajska cesta 12.

Brus Maks, Pred škafijo 12

Dolenc Helena, Južni kolodvor.

Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.

Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.

Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.

Vrhove Ivan, Sv. Petra cesta 52

Za vsestransko prirčno sočutje ob času bolezni, smrti in pogrebu našega nepozabnega, sedaj v Bogu spavajočega soproga itd., gospoda

dr. Hinka Šuklje

zlasti za častno, prav sijajno in tolažilno spremstvo pri pogrebu premilega nam pokojnika, izrekamo p. n. vsem, ki so s tem sočustvovali ob naši nenadomestni izgubi, svoje najiskrenejšo zahvalo.

Posebej se še zahvaljujemo mil. g. opatu Ogradi, č. duhovščini iz Celja in Žalca, č. gg. župnikom iz St. Jurja ob juž. žel. in Vranskega, č. oo. kapucinom, zlasti še č. gosposi dr. Hohojcu za spremstvo na celi poti ravnateljstvu celjske posojilnice in južnoštajerske hranilnice, sav. narodnim društvom: celjski čitalnici, telovadnemu društvu »Sokol«, »Celjskemu pevskemu društvu«, poslednjemu osobito za ganljive žalostinke in narodni godbi za milobno sviranje — Nadalje zastopstvu akad. tehn. društva »Triglav«, slav. vodstvu tukajšnjih nem. slov. gimnazij razredov, slavnim zastopstvom vojaštva, sodnih oblasti, ces. kr. držav. pravdnika in drugih uradov, uradništvu in moštvu ces. kr. cinkarne, vsem cenjenim darovalcem krasnih vencev, gospodom kolegom in prijateljem rajnega ter gosposi dr. Kukovcu za prelepi nagrobni govor, ki nam je bil toli v tolažbo. — Bog plačaj!

Gizela Šuklje roj. Kuketz
in sorodniki.

Ciril-Methodove biškote

zantevajte slovenski rodoljubi v vsaki prodajalni in pekarni. Ti piškoti so najboljši.

Narčila sprejema družbin založnik **S. H. Škerl. Sv. Ivan pri Trstu.**

Za Marijin mesec maj in praznike Matere Božje priporočamo

Janez Pogačnik:

Dvanajst Marijinih pesmij

za mešan zbor.

Cena partituri 50 kr., posameznim glasovom 10 kr.

Katol. Tiskarna v Ljubljani.

Na prodaj sta

2 križeva pota

jeden 95 cm visok velja gl. 65.—
drugi 150 „ „ „ 250.—

pri 211 12-12

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Kdor želi imeti dober

harmonij

vrhniškega ali ameri-
kanskega sistema, ta
naj blagovoli pisati na
naslov: **A. Luznik, Vrh-
nika pri Ljubljani.**

264 14

Na prodaj je

eno najlepših

kmetskih veleposestev

na Dolenjskem.

Zemlje je okoli 80 oralov. Se redi 20 do 25 govedi, 10-40 svinj. Ima obilo stelje in je moč še do 10 oralov pašnika spremeniti v travnik. Cena 14 tisoč gl. ali 28 tisoč Kron. Plačilni pogoji ugodni. Naslov pri upravnistvu »Slovenca«.

338 2-2

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča:

Kratek poduk

o sv. zakonu.

Za slov. zaročence in zakonske

sestavil

Jan. Zabukovec, župnik.

Cena trdovezani knjigi 70 v, po pošti 10 vinarjev več.

Zahvala.

469 1-1

Povodom mojega imenovanja natučiteljem v Starem Trgu pri Loži prejel sem od svojih ljubih sorodnikov, prijateljev in znancev in dragih kolegov in cenjenih kolegij toliko čestitk — celo iz tujine — da se bojim, kate ega izmed teh pri zahvali izpustiti. Zato izrekam tem potom vsem, osobito istim, ki mi to odlikovanje res iz srca privoščijo, svoje in svoje soproge presrečno zahvalo.

Stari Trg pri Loži, dne 7. aprila 1903.

Jakob Žebéré,
natučitelj.

Pozor!

Vsled preobilice vina vljudno na-
znanjam, da se bude

vsak dan od 9. aprila naprej

točilo

od 8.—9. zjutraj in od 3.—5. pop.

vino

in s cer:

Istrijanec beli	liter	28 kr.
„ črni	„	32 „
Rebula	„	40 „
Staro štajersko vino	„	44 „

Vino se toči naravnost iz kleti

Manj ko pol litra se ne bode dajalo.

Z velespoštovanjem se priporoča p. n. občinstvu

Karl in Josipina Počivavnik
463 1 **Hotel Lloyd.**

Vabilo

na

III. redni občni zbor

Vzajemne zavarovalnice
proti požarnim škodam in poškodb
cerkvenih zvonov v Ljubljani

kateri se bo vršil

dne 5. maja 1903 ob 3. uri pop.

v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Računsko poročilo nadzorništva.
2. Poročilo revizorjev.
3. Odobrenje letnega računa za l. 1902.
4. Prememba pravi.
5. Dopolnilna volitev nadzorništva.
6. Sučajnost.

Predsednik nadzorništva.

Občni zbor je sklepčen, ako zastopajo člani na njem najmanj 200 glasov. Ako ni pri rednem občnem zboru to število glasov zastopano, se skliče tekem 14 dni drugi občni zbor z istim dnevnim redom.

Bišča

tik državne ceste Kranj-Kokra, v kateri je že nad 100 let gostilna, pekarija in trgovina s spe-
rijskim in mešanim blagom, zraven nekoliko polja in gozda — vse v najboljšem stanu — se

daje v najem

skupaj ali posamezno ali tudi na račun za več let.
Več pov. lastnik **Peter Alešovec v Tupa-
lišah h. št. 26 nad Kranjem.** 377 6-5

Naznanilo.

Podpisano oskrbnistvo dovoljuje si p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da se

krojaški obrt
g. Luke Schumi-ja
v Selenburgovih ulicah

zopet izvršuje

ter da se bo z ozirom na to, da se obilna zaloga finega, najmodernejšega blaga čim preje razproda, delala po **znižanih cenah.**
V Ljubljani, 6. aprila 1903.

Oskrbnistvo 459 3-2

Luke Schumi-jevega konkurza.

Prodajalka

za manufakturno trgovino, izurjena v tej stroki, zanesljiva, **sprejme se** takoj za mojo podružnico. Iz dežele imajo prednost. 446 2-1

K. MIKLAUC. Ljubljana,
Spitalske ulice št. 5.

Podpisava si usojaz naznaniti prečast du-
hovščini in vsem drugim častitim naročnikom, da se je

preselila
v Staro loko št. 15
pri Škofji loki
in da prevzema naročila vsakovrstnih

cerkvenih
paramentov

kateri izdeluje po najnižji ceni lastno-
ročno od najprostejše oblike do najfinejše
slikarije z iglo in vezenjem z zlatom.

Prenovuje tudi jako spretno in okusno
že obrabljene predmete.

Za obilna naročila se priporoča

Franja Czerny,
403 3-2 umetniška vezateljica.

Absolutno zjamčeno

pristno mašno vino.

Škofjski list je l. 1898. priporočal v. č.
gg. župnikom mašno vino, katero razpošilja
„Kmetijsko društvo v Vipavi“ kot za-
jamčeno pristno.

Belo vino posebno dobrega okusa od-
daja se po 35 K in višje, in rudeče na-
mizno hribovsko po 30 K za 100 litrov
v Postojno postavljeno.

V zalogi je še staro belo vino.
Kvaliteta je letos izborna, po novem na-
činu kubano vino je milejšega okusa in čisto
kot solnce (za buteljke).

Najmanjša množina je 50 litrov. Na-
ročbam čez 500 litrov se cena primerno
zniža.

Zadrugo nadzoruje strogo v. č. g. dekan
Vipavski. Izključena je vsaka prevara.

Kmetijsko društvo v Vipavi.
344 (5)

Na prodaj

je radi preselitve dobra, v najboljšem
prometu stoječa

trgovina

z mešanim blagom.

Nahaja se ob novo grajeni železnici na
Gorenjskem, kjer je vedno 4—5000 delavcev
in je promet jako živahen.

Pogoji so zelo ugodni. Kupci blagovo-
lijo se pisмено ali ustmeno obrniti do Ivana
Kač v Žalcu. 458 3-2

Vozni red

avstrijskih državnih železnico,
veljaven od 1. oktobra 1902.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v sred-
njeevropskem času. Srednjeevropski čas je kraj-
nemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-
Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih,
Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz,
na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž,
Pontal, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Rei-
fling v Steyr, Linz, Budejovice, Plzen, Marijine
vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago,
Lipsko.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje
in v Novo mesto.

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v
Trbiž, Pontal, Beljak, Celovec, Ljubno, Selz-
thal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v
Kočevje in v Novo mesto.

Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru,
Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-
Reifling v Steyr, Linz, Budejovice, Plzen, Mari-
jine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Ko-
čevje in v Novo mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja
via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmun-
dena, Ischia, Aussee, Pariza Geneve, Curiha,
Bregena, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega,
Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 min. zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z
Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba,
Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Genove, Curiha, Bregena,
Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljub-
nega, Celovca, Linca Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz
Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Du-
naja. Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Fran-
zensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega Mesta.

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja
via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejovic, Linca, Steyra, Solno
grada, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika
" 11. " 06 " dopoldne " "
" 6. " 10 " zvečer " "

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

Ob 7:15 zjutraj
" 2:13 popoldne
" 6:05 zvečer

Prihod:

Ob 6:34 zjutraj
" 12:29 popoldne
" 6:59 zvečer

Dobiva se v vseh knjigotrdnicah

MALI VITEZ

Pan Volodijevski

Zgodovinski roman, spisal H. Sienkiewicz

* Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski. *
Roman izide, bogato ilustriran, v 20 do 25 se-
sitkih po 40 h. Vsakih 14 dni se izdaje en sešitek.

Založila knjigarna

Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani.
111 20-19

Šunka

s kožo 1 gl., brez kože
95 kr., s kožo in brez
kosti 1 gl. 10 kr. ple-
četa brez kosti 80 kr.,
suho meso in slanina
80 kr., prešičevi jeziki 1 gl., glavina 45 kr.,
salame ogrske 1 gl. 80 kr., navadne 80 kr., boljše
1 gl. in iz šunke 1 gl. 20 kr. kilo, klobase male
10 kr. in velike 20 kr. ena pošilja proti povzetju
od 5 Kg naprej

Janko Ev. Sire
v Kranju.

355 3-3

Mestni trg št. 5.

Krasna

Mestni trg št. 5.

je nova prodajalnica narejenih oblek
na Mestnem trgu št. 5 v Ljubljani.

Vedno najlepše novosti damske in konfekcije za gospodično,
obleke za gospode in dečke

po najnižjih cenah!

Centrala: v Ljubljani, Mestni trg 5. Filijalki: Resljeva cesta 3.
v Zagrebu: Jlica 17.

Angleško skladišče oblek
F. N. Netschek
c. kr. dvorni založnik.

Resljeva cesta 3.

Poslovodja:

Oroslav Bernatovič.

Resljeva cesta 3.

471 3-1

Prva tržaška destilerija za konjak

Camis & Stock v Barkovljah pri Trstu

priporoča domači

zdravilski konjak

po francoskem sistemu samo v izvornih steklenicah, z nadzorstvenim zamašenjem preiskovalnice za živila in sladila **Dunaj IX**, Spitalgasse 31, ki je odobrena od vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K ¹/₂, steklenice K 2 60.

V Ljubljani se dobiva pri tvrdkah: **J Jebačin, Murnik, S. Kordin, A Lilleg**
22 30—27 **A. Sarabon Viktor Schiffrer F. Terdina.**

395 6—5

Pozor!

Odda se v Kranju na lepem prostoru lepa in svitla

prodajalna

s sobo in kuhinjo, pripravna za kakoga krojača ali tudi za kako drugo obrt.

Več se izve v upravnistvu „Slovenca“.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni

Vožnjekarte in tovorni listi v

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesionovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20.

ali pa 318 5

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Prostovoljna prodaja zemljišč.

V Spodnji Šiški pri Ljubljani, ob državni Celovski cesti in treh občinskih potih do proge državne železnice ležečih 30 arondiranih stavbenih parcel s površjem 4 oralov in 300 kvadr. sežnjev. Prodajo se posamezno ali skupno. Te parcele so zelo ugodne za stavbo manjših hiš, posebno za uslužbenca državne železnice.

Enonadstropna hiša

v Vrhpolju pri Kamniku na Gorenjskem št. 27 (7 sob, 2 kuhinji), z gospodarskim poslopjem (hlev, pod, kozolec), sadnim vrtom in travnikom (1 ¹/₂ orala). Hiša je bila pred dvema leti najmodernejše prenovljena; sobni tlak parketni.

To posestvo ima lepo, zdravo lego s krasnim razgledom na mesto Kamnik in planine in je jako pripravno za letovišče.

Pojasnila daje lastnik **Franco Leskovic**, posestnik v Ljubljani, Sv. Florijana ulice št. 1, I nadstr.

Naznanilo.

Kdor hoče poceni in dobro blago, naj naroči moj novi veliki cenik, kateri je gratis. Posebno priporočam novosti v stenskih urah z novim stolpovim bitjem.

Vsa popravila točno in ceno, umetna delavnica v I. nadstropju. Za obilni obisk se najtopleje priporoča

Fran Čuden

urarski trgovec in posestnik v Ljubljani.

exportna tvrdka na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn Union, založnik c. kr. drž. dolenskih železnic.

Šivalni stroji, posebno za domačo rabo

256 7

prav poceni.

Hoteli, kavarne in gostilne,

ki so naročene na „Slovenca“:

Belca pri Dovjem: Potočnik Fr., gostilna.

Begunje nad Cirknico: Bonač Anton, Svigelj Anton, gostilni.

Beričovo pri Dolu: Gradlan, gostilna.

Bled Gostilna Wester.

Bistrica pri Št. Rupertu: Zojc Anton, gostilna.

Boh. Bela: Mužan Valentin, Zupan Iv. in Ropret Jera, gostilne.

Boh. Bistrica: Arh Franc in Mencinger J., gostilni.

Borovnica: Fortuna Val. in Kobi Anton, gostilni, Fran Svigelj, gostilna (Breg). Lebez Ivan, gostilna.

Brezje. Gorenjsko: Finžgar Jos. in Gabrijelčič Ant., gostilni. Lavrenčič Pavl, gostilna „pri Rozmanu“.

Brod pod Sm. goro: Bitenc Jož., gostilna.

Celje: »Narodni dom« (Fr. Lajovic).

Cirknica, Notr.: Korčc Ivan in Meden Miroslav, gostilni, Anton de Schiava, restavrater.

Črnivec pri Radoljici: Kocijančič Fr., gostilna.

Črnomelj Franc Jerman gostilna.

Dedendol pri Višnjigori: Omahen Mih., gostilna.

Dolenja vas pri Ribnici: Mrher Ign., gost.

Dunaj: Café »Goldene Kugel« IV. okraj, Café »Mozart«, III. okraj, in »Arcaden-Café«, I. Universitätstrasse. Carl Zobl's »Café Beethoven«, I. Universitätstrasse 11., Kavarna Muhič IX. okraj. Porzelangasse, Café »Wien«, I. Franzensring.

Gorica: Kavarna Schwarz, Kavarna »Central«.

Gorje Spodnje pri Bledu. Zrimc Janez, Jan Janez, Jan Marjeta, gostilne.

Grapče: Miha Zalokar, gostilna.

Grosuplje: Košak Fran. gostilna.

Gor. Otok pri Mošnjah: Brinšek Jakob, gostilna.

Gozd Kranjska gora: Blankuš Pavl, gostilna

Horjul: Cepon Janez, gostilna.

Hrušica pri Jesenicah: Noč A., gostilna.

Idrija: Casino »Idrija«, Kavčič Fran, kavarna, Kos Josip, gostilna.

Javornik: Noč Mihael, gostilna.

Jesenice, Gorenj.: Frjan Ivan, restavracija, Vilman Fran, Višnjar Karol, Hrovat Marija, »pri mesarju«, gostilne.

Kamnik: Friedl Ivan, hotel, Vanossi Jos., kavarna, Pet. Žerovnik pri »Sokolu«.

Kandija pri Nov. mestu: Jakše Jan. in Zorc J., gostilni.

Kostanjevica: Zalokarjeva gostilna.

Kozarišče pri Staremtrgu: Pianeecki Jan. gostilna.

Kranj: Kavarni Jäger in Kreuzberger, Fran Sumi in Golob Mat., Franz Jezeršek, gostilni Mavrilij Mavr, pivovarnar, hotel »Nova pošta«, Hotel »Stara pošta«.

Kropa: M. Jalen, gostilna, Magušar Jurj, gostilna.

Kranjska gora: »Pri pošti«, »Razor«, hotel, Blenkuš, Slavec, Razinger, gostilne.

Ljubljana: Kavarne: »Austria«, »Europa«, »Valvasor«, »Casino«, »Eggia«, Ivan Lekan, »Mercur«, Jos. Kramar, Ant. Albert, hoteli: »Prislonu«, »Lloyd«, Iv. Grajžar, južnikolodvor; pivarne: Lorbek, Auer, Hafner; gostilne: »Novi svet«, Marije Terezije cesta, »Pri mlinskem kamnu«. Sv. Petra cesta, »Pri zvezdi«, Cesarja Jožefa trg, »Pri roži«, Židovske ulice, »Pri zlati ribi«, Špitalske ulice, »Pri Stefanu«, Franciškanske ulice, »Katoliški dom«, Turjaški trg, »Rokodelski dom«, Komenskega ulice, Delavsko konsumno društvo, Eliz. Jurkovič »pri Kolovra-

tarju«) Pred škofijo, »Pri križu«, Rimska cesta, Marija Barborič, Sv. Petra nasip št. 5, Fr. Krvarič »pri Figovert«, Dunajska cesta, Mar. Ahlin, Karlovska cesta št. 28, August Zajc, Rimska cesta št. 4, »Pri Kamenčanu«, Karlovska cesta št. 4, gostilna Dachs, Florijanske ulice št. 33, M. Škof, Rečne ulice št. 8, Ivana Susteršič, Sv. Petra cesta št. 15, Ivan Cinkole, Kopitarjeve ulice št. 4, gostilna »pri Jurju«, Poljanska cesta, Lovro Češnovar »pri starem Tišlerju«, Kolodvorske ulice, gostilna Blumauer, Kolodvorske ulice, Andrej Cerne, Hilšerjeve ulice št. 14, Jakob Zabukovec, Breg, Josip Boštijančič »pri Pepetu«, Kolodvor. ulice, Ant. Kocmur, Poljanska cesta št. 9, Jos. Dermastja »pri Kamnarju«, Vodmat, Zaloška cesta št. 3, Terezija Omejc, Karlovska cesta št. 32, Marija Stele »pri bleem konjičku«, Poljanska cesta št. 26, Rudolf Tenente, Gradaške ulice št. 10, Ana Cuzak, Poljanska cesta št. 48, »Narodna kavarna«, »Pri avstrijskem carju«, Rezika Kralj sv. Jakoba trg, Peršin Matija na Rožniku, Vospernig, Gospodske ulice, Fr. Novak, restavrater v »Svicariji«, Bizjak Fran, »pri Krconu«, Tržaška cesta, Praunseis J. C., zajutrkovalna soba, Mestni trg 19, »Pri lipi«, restavracija, »Pri vinski trn«, Tonich, Tržaška cesta.

Litija: »Pri Fortunici«, gostilna.

Medvode: Jerala Alojzij in Zweiner Ivan, gostilni.

Metlika: Vukšinič Jožef, gostilna, Daniel Makar, gostilna.

Novomesto: Kavarna Danisch.

Ortenek: J. B. Kosler, restavracija.

Podnart: Pogačnik Marija, Javor Terezija, gostilni.

Pulj (Pola): Cafe Miramare.

Premškovo p. Kranju: Jak. Gorjanc in Jakob Dolnar, gostilni.

Radoljica: Hirschmann Ign., gostilna, Mulej Ivana, restavracija, Augustin Janez, gostilna.

Rakek: Sebenikar Lovro, restavracija, Ludovik Sebar, c. kr. poštar, Ivan Fatur, gostilni.

Rateče, Gorenjsko: Ivan Petrič, gostilna.

Ribnica, Dol.: Lovšin Ivan, kavarna, Podboj Jos. in Zadnik J., Fr. Podboj, Andrej Podboj, And. Peterlin, gostilne.

Sava pri Jesenicah: Arh Jan., gostilna.

Slov. gradec: Günther Avg., gostilna.

Smlednik: Oblak Primož, gostilna.

Sodražica: Drobnič Jurij, gostilna.

Stanežiče pri Ljublj.: Josip Teršan, gost.

Stara Loka: Jelovčan Marija, gostilna.

Stožice pri Ljubljani: Pečnik Jan. »pri Urbančku«, gostilna.

Struge pri Dobropolju: Salokar K., gostil.

Sv. Jakob v Rožni dolini, Kor.: Mikula Jakob, gostilna v »Nar. domu«.

Sv. Križ p. Litiji: Fr. Miklavčič, gostilna.

Šiška pri Ljubljani: Jak. Matjan, gostilna.

Škofja Loka: Hafner Leopold in Hafner J., gostilni, Splichal Fr. kavarna.

Šturije pri Ajdovščini: Elvard Cigoj, Šelan Selj in Ivan Stibilj, gostilne.

Toplice, Dol.: Oskrbništvo toplice.

Travnik, Dol.: Lavrič Jan., gostilna.

Trst: Cafe Commercio, Cafe Fabria.

Tržič: Lončar Mat. Ruech K., gostilni.

Velike Lašče: Matija Hočev var, gostilna »pri pošti«.

Vel. Poljane Dol, M. Andolsek, gostil.

Vipava: Lavrenčič J., gostilna. Hotel »Adria«.

Visoko pri Kranju: Okorn Jan., gostilna.

Vrhnika: Dolenc Fr. Jurca Jos. in Kočev var Franc, gostilne.

Žerovnica p. Cirknici: Marolt J., gost.

Žirovnica: Cop M., Svetina A., gostilni.

Štedilno milo z znamko „jalen“

je izredno dobre kakovosti, je jako izdatno in zajamčeno čisto.

62 25—12

Naprodaj je po vseh boljših prodajalnicah tacega blaga.

Paziti je na gorenjo varstveno znamko.

Angeljnovo milo

Marzeljsko (belo) milo

z znamko

S

sta najbolj koristni
štedilni mili

za hišno rabo.

Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann

izdelovatelj mila
in čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

Uvedba postopanja, da se za mrtvega proglasi

Anton Habjan iz Sp. Domžal št. 7.

Le-ta se je rodil dne 9. januarja 1843 v Sp. Domžalah kot zakonski sin Martina Habjana, posestnika v Sp. Domžalah in pa njegove žene Urše, roj. Svetlin.

Pred kakimi 32-34 leti podal se je na Rumunsko, delal baje pod drugim, neznanim imenom pri zgradbi železnice in parkrat poslal denar svojemu sorodniku, dne 25. junija 1884 na Goričici, okraj Kamnik, zamrlemu duhovniku gosp. Francetu Svetlinu. Nad 30 let pa je ostal neizvesten.

Ker utegne potem takem nastopiti zakonita domneva smrti po smislu § 24, št. 2 obč. drž. zak., se uvaja po prošnji njegove sestre Marije omož. Juvan, posestnika žene iz Zgor. Domžal št. 35, postopanje v namen proglasitve pogrešanega za mrtvega. Vsakdo se torej pozivlja, da sporoči sodišču ali skrbniku gospodu Matevžu Janežiču, županu v Domžalah kar bi vedel o imenovanem.

Anton Habjan sam se pa pozivlja, da se zglati pri podpisnem sodišču ali mu na drug način da na znanje, da še živi.

Po 1. juniju 1904 razsodilo bo sodišče po zopetni prošnji o proglasitvi za mrtvega.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani, odd. III,

dne 24. marca 1903.

451 3-2

Zahvala in priporočilo.

Porodom svojega odhoda iz prijazne Postojne v belo Ljubljano izrekam vsem svojim cenj. gostom in odjemalcem piva na zaupanje, koje so mi tekom deset let izkazovali, svojo najsrčnejšo zahvalo ter prošim, da mi isto i v bodoče ohranijo.

Zajedno naznanim velečenjenemu občinstvu stolnega mesta Ljubljane in okolice, da sem vzel s 1. aprilom t. l. dobro znano gostilno na Marije Terezije cesti

»pri „Novem svetu“«

Točil bodem izvrstna in pristna dolenska, istrijska in štajerska vina ter obče znano izborna pivo iz tovarne bratov Koslerjev v Ljubljani. Istotako bodem svojim cenj. gostom postregel z okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili. — Sprejemal bodem tudi abonement na opoldanski in večerni obed. — Cene po dogovoru. — Pri gostilni je lep senčnat vrt. Gg. kegljavcem je na razpolago lepo vrejeno kegljišče, »balincarjem« pa prostorno dvorišče. — Pripravljen je tudi čeden zračen hlev za konje.

Zanašajoč se na svoje mnogoletne skušnje v gostilniški obrti, skušal bodem čislano občinstvo porvem zadovoljiti ter njegovim zahtevam popolnoma vstreči.

Proseč obilnega obiska in blage naklonjenosti, beležim

420 3-2

z odličnim spoštovanjem

Franc Remić, gostilničar.

398 3

Zarezane strešnike vštrčne

(Strangfalzziegel) in francoske (gepresste Falzziegel)

zidarsko opeko + + + + +

cement, roman in portland + + + +

glinaste peči in štedilnike

plošče za tlak, šamotne in cementne

kot vse drugo stavbinsko blago + + + +

ponudijo po najnižjih cenah v poljubnih množinah

F. P. Vidic & Comp., Ljubljana.

Prva tovarna koles (bicikljev)
lv. Puch v Gradcu

katere sloviti izdelki so dosedaj še vedno najboljši in neprekosljivi ter zavarovani z oblastveno vpisano znamko **I. Puch v Gradcu** podelila je

glavno zastopstvo za celo Kranjsko
strokovnjaku gospodu

Fran Čudnu v Ljubljani
pri katerem so vsakemu na vpogled razpostavljeni razni modeli.

341 5

Emajlirani in porcelanasti higijenični pljuvalniki

natančno po predpisu

➔ v največji izberi ➔

se dobivajo najcenejše pri tvrdki

FRAN KOLLMANN

trgovec s steklenino in s porcelanom

v Ljubljani, Mestni trg.

263 12-12

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-39

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Največja
zaloga oblek

za
gospe in deklice,
gospode in dečke.

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice 9,

svojim p. n. cenjenim odjemalcem uljudno naznanjata, da so

mične spomladanske novosti

➔ v velikej izberi v zalogi. ➔

Najpozornejša
postrežba,
najnižje cene,
solidno blago.

262 12-10